

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Bu məruzə 2015-ci ilin ilkin məlumatlarını əks etdirir.

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

12

YANVAR-DEKABR

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 12
19 yanvar 2016-cı il**

**2015-Cİ İLDƏ ÖLKƏNİN İQTİSADİ VƏ SOSIAL
İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏRİ**

2015-ci ildə ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fiziki şəxslər tərəfindən 54,4 milyard manatlıq və ya 2014-cü illə müqayisədə 1,1 faiz çox ümumi daxili məhsul istehsal edilmişdir. Əlavə dəyərin 33,9 faizi sənayedə, 12,1 faizi tikintidə, 10,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,4 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 2,7 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,0 faizi informasiya və rabitə, 19,4 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,3 faizini təşkil etmişdir. Ümumi daxili məhsulun əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi 5703,7 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən 2015-ci ildə 26,2 milyard manatlıq və ya əvvəlki illə müqayisədə 2,4 faiz çox sənaye məhsulu istehsal edilmişdir.

Sənaye məhsulunun 61,9 faizi mədənçıxarma sektorunda, 29,9 faizi emal sektorunda, 7,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda məhsul istehsalı 2,0 faiz, o cümlədən əmtəlik qaz hasilatı 5,5 faiz artmış, neft hasilatı isə 0,7 faiz azalmışdır.

Emal sektorunda qida məhsullarının istehsalı 2,9 faiz, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 3,0 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 67,3 faiz, kağız və karton istehsalı 7,5 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 86,7 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 43,2 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 6,3 faiz, hazır metal məhsullarının istehsalı 54,1 faiz, kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı 2,1 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 1,8 faiz, avtomobil, qoşqu

və yarımqoşquların istehsalı 4,6 faiz, mebel istehsalı 10,1 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri 2,7 dəfə artmış, toxuculuq məhsullarının istehsalı 55,2 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 21,4 faiz, geyim istehsalı 44,2 faiz, içkilərin istehsalı isə 11,2 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 0,4 faiz azalmış, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 1,8 faiz artmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 8,4 faiz artmış, neft sektorunda isə ötən ilin səviyyəsində qalmışdır.

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2016-cı il vəziyyətinə 317,5 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatında bitkiçilik məhsullarının yığımı başa çatmışdır. 2015-ci ildə qarğıdalı da daxil olmaqla 2999,0 min ton taxıl, 839,8 min ton kartof, 1273,3 min ton tərəvəz, 35,0 min ton pambıq, 886,3 min ton meyvə və giləmeyvə, 484,5 min ton bostan məhsulları, 157,0 min ton üzüm, 186,1 min ton şəkər çuğunduru, 18,9 min ton dən üçün günəbaxan, 3,5 min ton tütün, 578,9 ton yaşıl çay yarpağı toplanmış, diri çəkiddə 515,6 min ton ət, 1924,4 min ton süd, 1538,6 milyon ədəd yumurta və 17,0 min ton yun istehsal olunmuşdur. 2014-cü illə müqayisədə ət istehsalı 2,0 faiz, süd istehsalı 3,7 faiz, yun istehsalı 1,4 faiz artmış, yumurta istehsalı isə 1,5 faiz azalmışdır.

İlkin məlumatlara görə 2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2708,5 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1303,1 min baş inək və camış, 8674,8 min baş qoyun və keçi mövcud olmuşdur. 2015-ci il yanvarın 1-nə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 11,0 min baş (0,4 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 3,9 min baş (0,3 faiz), qoyun və keçilərin sayı 29,4 min baş (0,3 faiz) artmışdır.

Bu dövrdə bitkiçilik məhsulları istehsalının 11,3 faiz, heyvandarlıq məhsulları istehsalının 2,5 faiz artması nəticəsində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu üzrə artım tempi əvvəlki illə müqayisədə 6,6 faiz təşkil etmişdir.

2016-cı ilin məhsulu üçün 1044,6 min hektar sahədə şum qaldırılmış, 927,4 min hektar sahəyə dən üçün taxıl, o cümlədən 583 min hektar sahəyə buğda, 344,4 min hektar sahəyə isə arpa səpilmişdir.

2015-ci ildə **əsas kapitala** 15957,0 milyon manat məbləğində vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş vəsaitin 9880,6 milyon manatı və ya 61,9 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 5046,7 milyon manatı (31,6 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 1029,7 milyon manatı (6,5 faizi) isə ümumi sahəsi 1927,2 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 8936,9 milyon manatını və ya 56,0 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 11722,9 milyon manatı və ya 73,5 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən il ərzində 222,4 milyon ton yük və 1891,9 milyon sərnişin daşınmışdır. 2014-cü illə müqayisədə yük daşınması 0,2 faiz, sərnişin daşınması isə 3,5 faiz artmışdır. Yüklərin 3,0 faizi dəniz, 7,7 faizi dəmir yolu, 61,9 faizi avtomobil, 27,4 faizi isə boru kəməri nəqliyyatı ilə daşınmışdır. Sərnişinlərin 88,1 faizi avtomobil, 11,7 faizi metro, qalanları isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır. Hesabat dövründə nəqliyyat sektorunda 161,6 milyon ton qeyri-neft yükləri daşınmışdır ki, bu da əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,6 faiz çoxdur.

İnformasiya və rabitə müəssisələri hüquqi və fiziki şəxslərə 1642,8 milyon manatlıq xidmətlər göstərmişdir ki, onların da 72,6 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2014-cü illə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 6,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2015-ci ildə **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 25721,1 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 7462,8 milyon manatlıq pullu xidmət göstərilmişdir. Əvvəlki illə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 10,9 faiz, pullu xidmətlərin həcmi isə 5,1 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 12871,2

milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 12849,9 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsinin həcmi 18815,4 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 10619,2 milyon dollarını və ya 56,4 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsullar, 8196,2 milyon dollarını (43,6 faizini) isə idxal məhsulları təşkil etmiş, ixracın idxalı üstələməsi nəticəsində 2423,0 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 4,1 faiz, o cümlədən ixrac 5,7 faiz azalmış, idxal isə 0,2 faiz artmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 12,0 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 47,3 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 40,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

İdxal olunmuş məhsulların həcmnin 21,9 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 31,2 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 46,9 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

İxrac edilmiş məhsulların 4,4 faizi MDB üzvü ölkələrinə, 59,7 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinə, 35,9 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2014-cü ilin eyni dövrünün göstəricisini 3,6 faiz üstələyərək 1461,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

2015-ci ilin noyabr ayı ilə müqayisədə dekabr ayında ərzaq məhsullarının qiymətləri 4,5 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 7,1 faiz, əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymətləri isə 1,9 faiz bahalaşmışdır. Ümumilikdə istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 4,4 faiz bahalaşmışdır.

2015-ci ildə əvvəlki ilə nisbətən ərzaq məhsullarının qiymətləri 6,1 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 3,8 faiz, əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymətləri isə 1,2 faiz bahalaşmışdır. Ümumilikdə **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 4,0 faiz bahalaşmışdır.

Yanvar-noyabr aylarında muzdla işləyənlərin **orta aylıq nominal əmək haqqı** 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,5 faiz artaraq 462,0 manat təşkil etmişdir.

2014-cü illə müqayisədə **əhalinin gəlirləri** nominal ifadədə 5,7 faiz artaraq 41,7 milyard manata çatmışdır. Gəlirlərin 72,1 faizi son istehlaka, 9,1 faizi vergilərin, sığorta və üzvlük haqlarının ödənilməsinə, 15,9 faizi əmanətlərin və kapitalın artırılmasına, 2,9 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmişdir.

Maliyyə Nazirliyinin məlumatlarına əsasən 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 15455,3 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 15469,2 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında yaranmış 13,9 milyon manatlıq kəsir ümumi daxili məhsulun 0.03 faizi səviyyəsində olmuşdur. Büdcə xərclərinin 5,8 milyard manatı iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 3,6 milyard manatı təhsil, səhiyyə, sosial müdafiə və sosial təminat sahələrinin, 6,1 milyard manatı isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə yönəldilmişdir.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2015-ci il dekabr ayının 1-nə ölkənin bank sektorunun **kredit** portfeli milli valyuta ekvivalentində 18,7 milyard manat təşkil etmiş, onun 14,1 milyard manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Kreditlərin həcmi 2014-cü il dekabr ayının 1-i ilə müqayisədə 3,3 faiz artmışdır. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,6 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2015-ci il dekabr ayının 1-nə 7,1 milyard manat təşkil etmişdir.

Dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta **məzənnəsi** 1,23 manata (ilin əvvəlindən 1,03 manata), 1 Avroya-1,34 manata (1,14), 100 Rusiya rubluna-1,76 manata (1,70) bərabər olmuşdur.

İlin əvvəlindən **əhalinin sayı** 103,8 min nəfər və ya 1,1 faiz artaraq 2015-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9696,8 min nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADİ GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2015-ci ildə faktiki, milyon manat	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə	Məlumat üçün 2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Ümumi daxili məhsul	54 352,1	101,1	102,8
milyon ABŞ \$	52 969,6	-	-
o cümlədən: qeyri-neft ÜDM	37 670,0	101,1	107,0
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM,	5 703,7	99,9	101,5
manat	5 558,7	-	-
ABŞ \$			
Sənaye məhsulu	26 156,9	102,4	99,3
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	7 660,3	108,4	106,9
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	15 957,0	88,9	98,3
o cümlədən tikinti-quraşdırma işlərinə	11 722,9	86,6	111,8
Kənd təsərrüfatı məhsulu	5 635,3	106,6	97,4
o cümlədən: bitkiçilik	2 761,1	111,3	91,7
heyvandarlıq	2 874,2	102,5	103,0
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	222,4	100,2	101,9
o cümlədən qeyri-neft yüklərinin daşınması	161,6	101,6	103,4
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 891,9	103,5	104,7
İnformasiya və rabitə xidmətləri	1 642,8	106,8	115,1
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	25 721,1	110,9	110,0
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	7 462,8	105,1	107,2
Dövlət büdcəsinin gəlirləri	15 455,3^{x)}	90,0^{xx)}	97,1^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin xərcləri	15 469,2^{x)}	102,5^{xx)}	94,3^{xxx)}
Dövlət büdcəsinin kəsiri	13,9	-	-
Əhalinin gəlirləri	41 738,6	105,7	105,1
Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər,	4 380,1	104,5	103,8
manat	4 268,7	-	-
ABŞ \$			
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2015-ci il 01 dekabr vəziyyətinə	7 089,5	100,0	110,4

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2015-ci ildə faktiki, milyon manat	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə	...ardı
			Məlumat üçün 2014-cü il 2013-cü ilə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları, 2015-ci il 01 dekabr vəziyyətinə o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	18 744,3 1 229,6	103,3 125,3	119,1 123,5
Orta aylıq əmək haqqı, manat ABŞ \$	462,0^{x)} 458,5 ^{x)}	104,5^{xx)} -	105,4^{xxx)} -
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	104,0	101,4
Əhalinin sayı, min nəfər, 2015-ci il 01 dekabr vəziyyətinə	9 696,8	101,2	101,2
<u>Statistika məlumatı¹⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, milyon ABŞ \$ o cümlədən: ixrac idxal	23 575,6^{x)} 15 379,4 ^{x)} 8 196,2 ^{x)}	99,5³⁾ 99,3 ³⁾ 100,2 ³⁾	95,0⁴⁾ 98,9 ⁴⁾ 83,0 ⁴⁾
<u>Gömrük məlumatı²⁾</u>			
Xarici ticarət dövriyyəsi, milyon ABŞ \$ o cümlədən: ixrac ondan qeyri-neft ixracı idxal	18 815,4^{x)} 10 619,2 ^{x)} 1 461,7 ^{x)} 8 196,2 ^{x)}	95,9³⁾ 94,3 ³⁾ 103,6 ³⁾ 100,2 ³⁾	93,4⁴⁾ 98,0 ⁴⁾ 98,9 ⁴⁾ 83,0 ⁴⁾

Qeyd:

¹⁾ Ölkə sərhədini keçərək faktiki ixrac olunmuş, lakin hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın həcmi və statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar daxil edilmişdir.

²⁾ İxrac edilmiş xam neft və təbii qazın hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilən həcmində dair məlumatlar daxil edilmişdir.

³⁾ 2015-ci ilin yanvar - noyabr ayları 2014-cü ilin yanvar - noyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

⁴⁾ 2014-cü ilin yanvar - noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar - noyabr aylarına nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə;

^{x)} 2015-ci ilin yanvar - noyabr ayları;

^{xx)} 2015-ci ilin yanvar - noyabr ayları 2014-cü ilin yanvar - noyabr aylarına nisbətən;

^{xxx)} 2014-cü ilin yanvar - noyabr ayları 2013-cü ilin yanvar - noyabr aylarına nisbətən.

Ümumi Daxili Məhsul

İlkin məlumatlara görə 2015-ci ildə ölkədə istehsal edilmiş ümumi daxili məhsulun həcmi 2014-cü illə müqayisədə 1,1 faiz artaraq 54,4 milyard manat olmuşdur.

ÜDM-in hər nəfərə düşən həcmi 5703,7 manat, yaxud 5558,7 ABŞ dolları təşkil etmişdir.

Yola saldıığımız ildə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda 37,7 milyard manatlıq əlavə dəyər istehsal olunmuş, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi 69,3 faizədək yüksəlmişdir.

Bu dövrdə ümumi daxili məhsulun 33,93 faizi sənayedə, 12,14 faizi tikintidə, 10,00 faizi ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 6,23 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,40 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 2,71 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,99 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 19,31 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir.

Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 8,29 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	2015	2014*	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	54352,1	59014,1	101,1
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3385,3	3139,2	106,6
Sənaye	18440,0	24169,3	101,6
o cümlədən:			
– mədənçıxarma sənayesi	14352,3	20222,3	100,9
– emal sənayesi	2875,0	2777,7	107,7
– elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1121,1	1078,2	99,6
– su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	91,6	91,1	101,8
Tikinti	6599,5	7454,4	86,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	5437,7	4652,0	110,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2932,4	2655,9	98,3
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1475,7	1269,1	114,0
İnformasiya və rabitə	1083,6	1070,9	106,8
Digər sahələr	10492,9	10190,3	101,7
Məhsula və idxala xalis vergilər	4505,0	4413,0	103,6
ÜDM-in deflyatoru	91,1	98,7	x

**Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili
məhsul istehsalı**

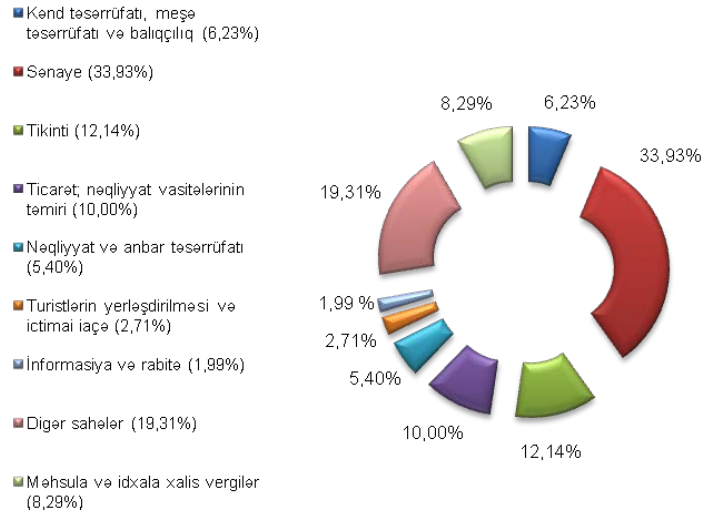
milyon manat

	2015	2014*	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
Ümumi Daxili Məhsul	54352,1	59014,1	101,1
o cümlədən:			
– neft sektoru	16682,1	22824,9	101,2
– qeyri-neft sektoru	37670,0	36189,2	101,1

*) 2014-cü ilin göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

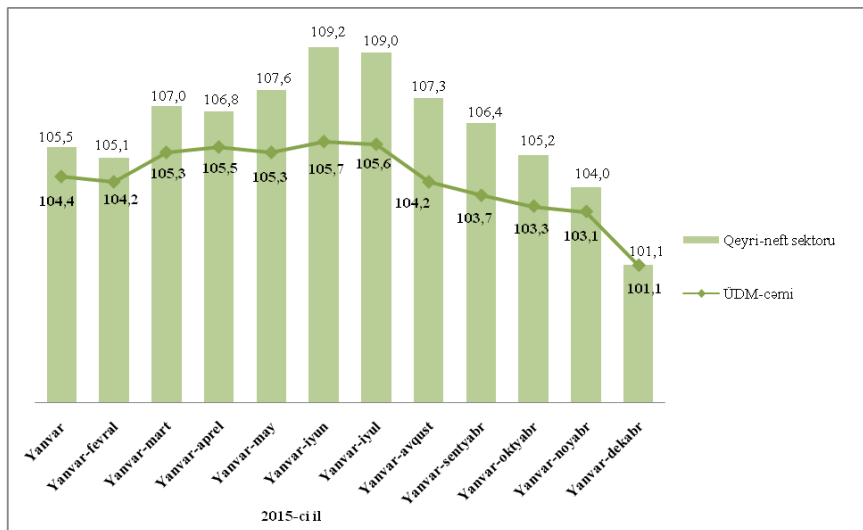
Qrafik 1

2015-ci ildə istehsal olunmuş ümumi daxili məhsulun strukturu

Qrafik 2

ÜDM istehsalı və qeyri-neft sektorunun dinamikası, əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə

Sənaye

2015-ci ildə sənayedə istehsal olunmuş məhsulların həcmi 2,4 faiz artaraq 26,2 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda əvvəlki illə müqayisədə 8,4 faizlik artım əldə olunmuş, neft sektorunda isə istehsalın həcmi ötən ilin səviyyəsində qalmışdır. Sənaye məhsulunun 61,9 faizi mədənçıxarma, 29,9 faizi emal, 7,3 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,9 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 76,4 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 87,1 faizi sənaye məhsulunun istehsalı, 12,9 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2014-cü il</u>		
Yanvar	99,8	96,0
Fevral	91,7	96,3
Mart	108,7	97,6
Aprel	99,5	98,0
May	104,3	97,9
İyun	93,3	97,6
İyul	106,2	98,3
Avqust	101,0	98,8
Sentyabr	90,6	99,4
Oktyabr	97,4	99,6
Noyabr	94,2	98,5
Dekabr	114,9	99,3
<u>2015-ci il</u>		
Yanvar	101,7	101,4
Fevral	93,3	102,3
Mart	112,8	103,9
Aprel	95,9	103,7

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
May	104,7	103,7
İyun	94,2	103,8
İyul	103,4	103,5
Avqust	93,2	102,3
Sentyabr	97,2	102,1
Oktyabr	99,6	102,2
Noyabr	102,4	103,0
Dekabr	100,0	102,4

İstehsal edilmiş sənaye məhsullarının böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, bununla yanaşı, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 yanvar 2016-cı il vəziyyətinə 317,5 milyon manatlıq hazır məhsul ehtiyatları olmuşdur. Ehtiyatların 67,3 faizi Bakı, 7,3 faizi Sumqayıt, 4,2 faizi Gəncə, 0,6 faizi Şirvan, 0,2 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 19,8 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədənçıxarma sənayesi

Mədənçıxarma sənayesində istehsalın həcmi 16,2 milyard manat olmaqla 2014-cü ilin səviyyəsini 2,0 faiz üstələmişdir.

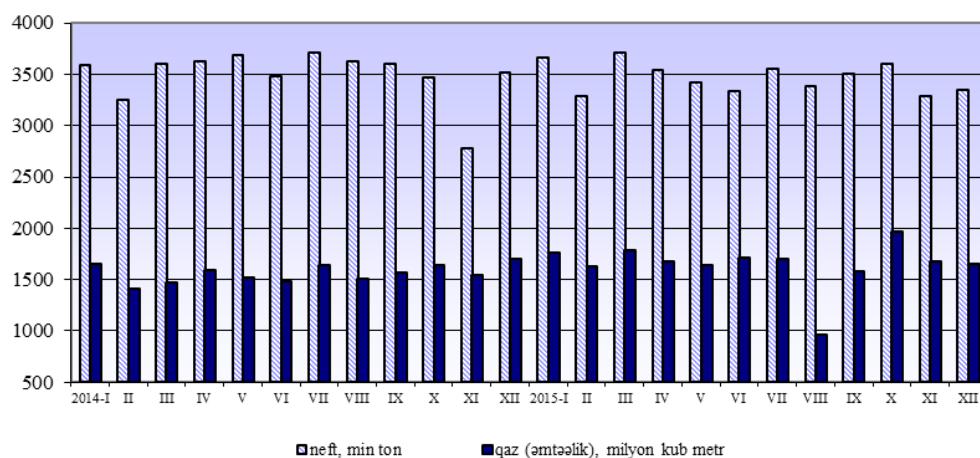
Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin hasilatı 41,6 milyon ton, əmtəlik təbii qazın hasilatı isə 19,7 milyard kub metr təşkil etmişdir.

**Mədənçixarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	41 689,0	99,2	315,7
ondan əmtəlik	41 605,0	99,3	315,7
Təbii qaz, milyon kub metr	29 742,7	101,1	788,6
ondan əmtəlik	19 720,5	105,5	788,6
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	127,6	139,6	46,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	989,8	126,2	57,3
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	2 367,2	112,1	67,3
o cümlədən : qızıl	2 229,3	119,1	43,4
gümüş	137,9	57,6	23,9
Mədənçixarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	531,3	39,4	27,3
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	337,9	81,2	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	678,1	46,3	198,7
Duz, ton	39 460,7	112,2	25,5
ondan əmtəlik	4 742,6	91,8	25,5
Bentonit, min ton	56,2	68,6	47,4
ondan əmtəlik	53,4	69,7	47,4
Gips və anhidrit, ton	6 022,1	2,3	790,5

Qrafik 3

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-dekabr aylarında 7,8 milyard manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2014-cü il		
Yanvar	98,3	113,3
Yanvar-fevral	100,3	116,4
Yanvar-mart	100,8	110,2
Yanvar-aprel	95,9	104,2
Yanvar-may	93,3	101,3
Yanvar-iyun	95,2	101,7
Yanvar-iyul	97,5	103,3
Yanvar-avqust	99,6	106,0
Yanvar-sentyabr	101,5	108,0
Yanvar-oktyabr	102,1	108,2

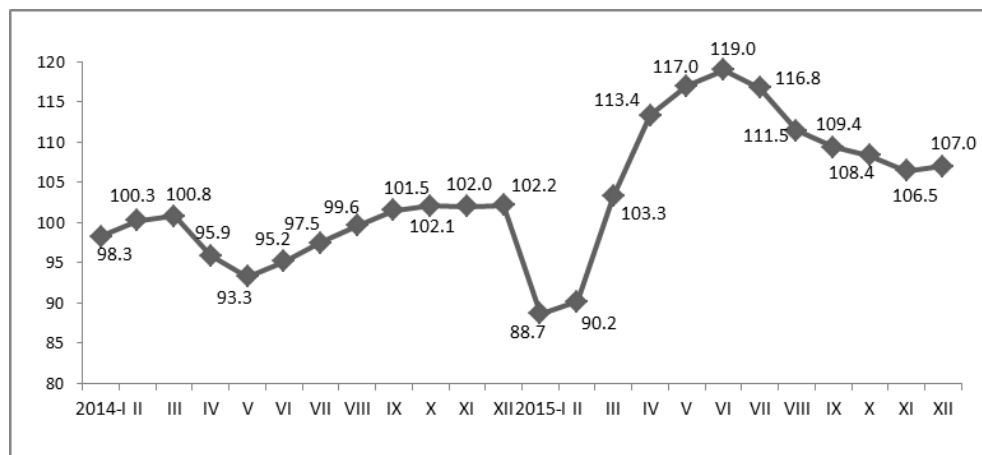
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
Yanvar-noyabr	102,0	108,2
Yanvar-dekabr	102,2	108,2
2015-ci il		
Yanvar	88,7	92,4
Yanvar-fevral	90,2	87,5
Yanvar-mart	103,3	108,1
Yanvar-aprel	113,4	115,9
Yanvar-may	117,0	118,9
Yanvar-iyun	119,0	121,4
Yanvar-iyul	116,8	123,5
Yanvar-avqust	111,5	118,6
Yanvar-sentyabr	109,4	116,7
Yanvar-oktyabr	108,4	115,7
Yanvar-noyabr	106,5	113,4
Yanvar-dekabr	107,0	115,6

Qrafik 4

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2015-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	2014-cü ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi*	7 827,9	107,0
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	2 640,0	102,9
ıçki istehsalı	201,6	88,8
tütün məmulatlarının istehsalı	27,2	90,3
toxuculuq sənayesi	28,3	44,8
geyim istehsalı	56,9	55,8
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	12,6	103,0
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	11,1	167,3
kağız və karton istehsalı	29,6	107,5
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	35,1	186,7
neft məhsullarının istehsalı	2 429,9	95,1
kimya sənayesi	288,2	143,2
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	3,3	38,7
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	83,8	78,6
tikinti materiallarının istehsalı	433,7	106,3
metallurgiya sənayesi	228,5	96,0
hazır metal məmulatlarının istehsalı	120,6	154,1
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	74,6	2,1 d.
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	101,7	101,8
maşın və avadanlıqların istehsalı	198,3	71,5
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	92,9	104,6
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	11,1	94,6
mebellərin istehsalı	45,4	110,1
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	8,9	2,0 d.
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	664,6	2,7 d.

*) ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

2014-cü illə müqayisədə qida məhsullarının istehsalında 2,9 faiz artım, içki istehsalında 11,2 faiz, tütün məmulatlarının istehsalında isə 9,7 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından olan duru bitki yağlarının istehsalı 3,2 faiz artaraq 67,5 min ton, üzlü süd istehsalı 2,2 faiz artaraq 857,4 min ton, qaymaq və xama istehsalı 1,0 faiz artaraq 4,7 min ton, pivə istehsalı 16,7 faiz azalaraq 4,3 milyon dkl, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 10,4 faiz azalaraq 24,5 milyon dkl təşkil etmişdir.

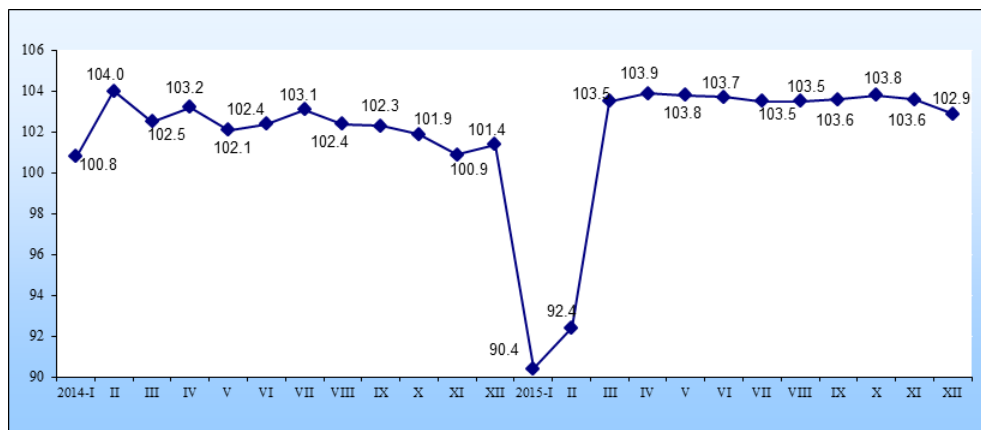
Cədvəl 8

**Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının
istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2014-cü il			
Yanvar	100,8	76,1	90,3
Yanvar-fevral	104,0	90,3	88,6
Yanvar-mart	102,5	91,0	99,1
Yanvar-aprel	103,2	92,1	111,6
Yanvar-may	102,1	95,5	136,8
Yanvar-iyun	102,4	97,3	160,3
Yanvar-iyul	103,1	99,6	171,9
Yanvar-avqust	102,4	104,9	175,0
Yanvar-sentyabr	102,3	109,2	185,3
Yanvar-oktyabr	101,9	110,0	2,0 d.
Yanvar-noyabr	100,9	109,1	183,0
Yanvar-dekabr	101,4	108,1	166,6
2015-ci il			
Yanvar	90,4	108,0	148,9
Yanvar-fevral	92,4	101,5	110,9
Yanvar-mart	103,5	103,0	87,9
Yanvar-aprel	103,9	99,5	82,3
Yanvar-may	103,8	93,6	77,9
Yanvar-iyun	103,7	95,6	80,5
Yanvar-iyul	103,5	96,6	79,0
Yanvar-avqust	103,5	95,2	83,3
Yanvar-sentyabr	103,6	91,4	85,9
Yanvar-oktyabr	103,8	90,8	89,8
Yanvar-noyabr	103,6	89,9	90,5
Yanvar-dekabr	102,9	88,8	90,3

Qrafik 5

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	254,1	100,8	-
Kolbasa məmulatları, ton	2 105,9	114,2	3,1
Üzlu süd, min ton	857,4	102,2	0,1
Qaymaq və xama, ton	4 698,4	101,0	-
Pendir və kəsmik, ton	48 498,5	100,8	76,1
Kərə yağı, ton	23 740,6	102,6	62,5
Cem və marmeladlar, ton	34 664,0	99,1	453,4
Duru bitki yağları, ton	67 516,8	103,2	2 377,8
Marqarin, ton	24 924,7	85,1	231,1
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, ton	36 327,0	113,4	811,6
Qənd və şəkər tozu, min ton	330,3	80,6	16,1
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəlik), min ton	754,8	101,2	-

REAL SEKTOR

...ardı			
Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
İçki məhsulları			
Şampan şərabı, min dkl	4,5	48,9	5,0
Araq, min dkl	679,7	101,8	64,5
Brendi (konyak), min dkl	4,7	3,3	28,7
Üzüm şərabı, min dkl	821,4	88,8	755,2
ondan əmtəlik	821,4	93,0	755,2
Pivə, min dkl	4 276,3	83,3	426,3
Likörlər, min dkl	54,5	55,5	81,6
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	24 518,3	89,6	1 298,3
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	1691,5	69,6	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	1 979,4	98,3	0,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 97,8 milyon manat həcmində məhsul istehsal edilmiş, 2014-cü illə müqayisədə dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabı istehsalında 3,0 faiz artım, geyim istehsalında 44,2 faiz, toxuculuq sənayesində isə 55,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən
məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin
dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2014-cü il			
Yanvar	122,3	139,8	29,7
Yanvar-fevral	109,1	109,5	35,1
Yanvar-mart	108,7	107,0	38,2
Yanvar-aprel	103,5	116,6	39,3
Yanvar-may	97,5	117,4	32,4
Yanvar-iyun	92,4	130,9	33,9
Yanvar-iyul	87,1	142,9	43,8
Yanvar-avqust	87,1	145,7	45,0
Yanvar-sentyabr	92,4	150,7	42,3
Yanvar-oktyabr	109,8	153,2	45,8
Yanvar-noyabr	106,7	165,0	49,2
Yanvar-dekabr	101,9	159,9	59,0
2015-ci il			
Yanvar	20,8	99,8	2,1 d.
Yanvar-fevral	20,3	77,4	3,0 d.
Yanvar-mart	28,9	116,9	2,4 d.
Yanvar-aprel	30,3	100,1	2,4 d.
Yanvar-may	32,2	92,8	2,6 d.
Yanvar-iyun	30,4	79,7	2,4 d.
Yanvar-iyul	29,2	71,9	2,1 d.
Yanvar-avqust	30,6	71,3	188,6
Yanvar-sentyabr	32,4	63,3	174,1
Yanvar-oktyabr	37,2	60,2	152,5
Yanvar-noyabr	39,8	59,2	108,7
Yanvar-dekabr	44,8	55,8	103,0

**Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların,
ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	6 332,9	47,4	4 308,3
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	9 596,0	11,5 d.	449,5
ondan əmtəəlik	9 596,0	15,2 d.	449,5
Pambıq iplik, ton	9 087,4	76,2	664,5
ondan əmtəəlik	6 930,3	60,6	664,5
Pambıq yataq ağları, min ədəd	222,5	54,9	0,8
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	321,4	62,5	1 371,2
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	182,8	71,7	8,1
Alt trikotaj, min ədəd	235,0	75,1	40,4
Corab, min cüt	1 509,3	90,8	0,3
İpəkdən hazırlanan şərflər, kaşnelər, duvaqlar və s., min ədəd	87,6	42,1	45,8
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	841,9	69,9	140,0
Ayaqqabı üçün dəri, ton	619,0	2,3 d.	-
Qoyun və ya quzu dərisindən hazırlanan dəri, ton	894,2	107,3	9,9
Üstü dəridən olan ayaqqabılar, min cüt	67,0	95,4	22,9

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın həcmi 2429,9 milyon manat olmaqla 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə 4,9 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından ağ neftin istehsalı 2,9 faiz, avtomobil benzininin istehsalı 1,1 faiz, sürtkü yağlarının istehsalı 52,5 faiz, dizel yanacağıının istehsalı 4,9 faiz azalmış, yanacaq mazutunun istehsalı isə 58,7 faiz artmışdır.

**Neft məhsullarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1 224,6	98,9	59,1
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	205,9	92,7	1,6
Ağ neft, min ton	688,6	97,1	45,5
Dizel yanacağı, min ton	2 803,7	95,1	69,3
Yanacaq mazutu, min ton	328,1	158,7	4,5
Sürtkü yağları, min ton	25,3	47,5	14,3
Neft bitumu, min ton	171,8	71,0	3,2

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 375,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə məhsulun həcmi kimya sənayesində 43,2 faiz artmış, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 21,4 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 61,3 faiz azalmışdır.

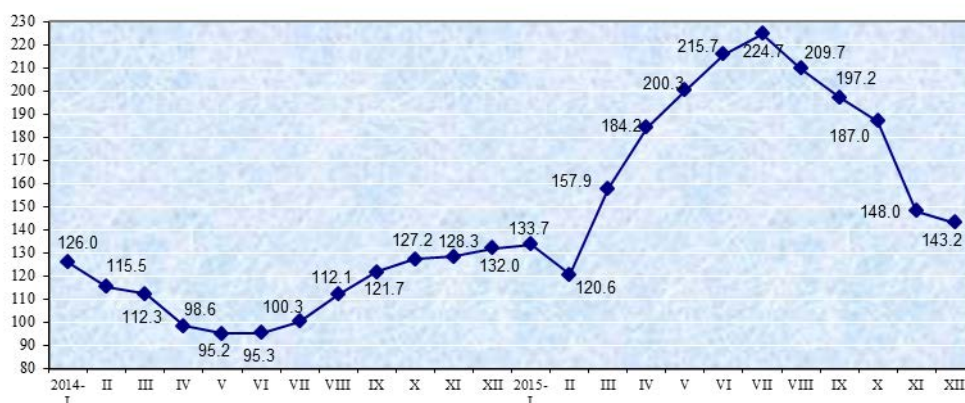
Əsas kimya məhsullarından izopropil spirtinin istehsalı 15,9 faiz, arqonun istehsalı 64,1 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 43,9 faiz artmışdır. Resin və plastmas məmulatlarından bərk polietilen boruların istehsalı 32,0 faiz, plastik borular, boruçuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı 67,6 faiz, polietilen kisə və çantaların istehsalı 49,4 faiz azalmışdır.

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2014-cü il			
Yanvar	126,0	40,5	56,2
Yanvar-fevral	115,5	56,0	56,0
Yanvar-mart	112,3	54,3	68,5
Yanvar-aprel	98,6	69,9	68,5
Yanvar-may	95,2	80,1	70,1
Yanvar-iyun	95,3	95,7	76,6
Yanvar-iyul	100,3	106,4	69,2
Yanvar-avqust	112,1	102,5	66,2
Yanvar-sentyabr	121,7	99,9	64,6
Yanvar-oktyabr	127,2	96,0	66,0
Yanvar-noyabr	128,3	93,1	65,2
Yanvar-dekabr	132,0	127,3	64,5
2015-ci il			
Yanvar	133,7	144,9	119,3
Yanvar-fevral	120,6	72,3	129,3
Yanvar-mart	157,9	85,6	128,7
Yanvar-aprel	184,2	68,7	117,3
Yanvar-may	2,0 d.	72,1	108,2
Yanvar-iyun	2,2 d.	74,4	104,5
Yanvar-iyul	2,2 d.	62,0	95,3
Yanvar-avqust	2,1 d.	59,9	88,9
Yanvar-sentyabr	197,2	55,0	82,8
Yanvar-oktyabr	187,0	55,0	77,0
Yanvar-noyabr	148,0	51,8	73,3
Yanvar-dekabr	143,2	38,7	78,6

Qrafik 6

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 14

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Arqon, min kub m	234,1	164,1	1,5
Yod, ton	246,7	93,8	9,1
ondan əmtəəlik	210,4	95,2	9,1
Xlorid turşusu, min ton	0,3	150,0	-
Barium sulfat, min ton	61,0	112,8	5,2
Propilen, min ton	56,4	99,8	4,2
ondan əmtəəlik	45,5	96,6	4,2
Polietilen, min ton	103,5	102,4	4,2
Etilen, min ton	106,7	102,6	0,05
İzopropil spirti (mütləq), ton	12 253,1	115,9	2 020,3
Metanol (metil spirti), min ton	153,3	-	-
Lak-boya məmulatları, ton	5 399,7	143,9	202,4
Yuyucu maddələr, ton	91,5	28,9	32,1

REAL SEKTOR

...ardı			
Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	12 404,4	68,0	399,7
Liflə armaturlaşdırılmış sair bərk plastik borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	832,2	81,1	248,1
Rezin lövhələr, təbəqələr və zolaqlar, ton	19,0	51,9	154,0
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	4 321,8	78,0	5 840,0
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	159,2	32,4	40,0
Polietilen kisə və çantalar, ton	5 580,2	50,6	84,1
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	92,6	57,3	21,2
Tərkibində əczaçılıq maddələri olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan pambıq, tənzip və s., min manat	30,0	26,5	-

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun həcmi 6,3 faiz artaraq 433,7 milyon manat təşkil etmişdir. Sementin istehsalı 2,4 faiz, tikinti əhənginin istehsalı 17,5 faiz, sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpiclərinin istehsalı 1,8 dəfə artmışdır.

Qrafik 7

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 15

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2 938,1	102,4	62,5
Şüşə lifindən iplik, ton	687,0	63,7	-
Tikinti gipsi, min ton	195,5	102,3	1,5
ondan əmtəəlik	129,4	114,5	1,5
Tikinti əhəngi, min ton	16,5	117,5	-
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, min ton	128,5	182,3	10,0
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	22,2	65,9	0,8
Asfalt, min ton	474,7	117,9	-
Tikinti kərpic, min kub metr	264,3	89,7	12,0
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	921,1	55,1	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	11 769,8	2,1 d.	-

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 2015-ci ilin yanvar-dekabr aylarında 349,1 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, istehsalın həcmi metallurgiya sənayesində 4,0 faiz azalmış, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 54,1 faiz artmışdır. Yanvar-dekabr ayları ərzində sahə üzrə 223,0 min ton (11,1 faiz az) armatur, 29,9 min ton (16,8 faiz az) polad borular, 302,2 min ton (6,8 faiz az) polad tökmə, 53,3 min ton (5,8 faiz çox) emal edilməmiş alüminium ərintiləri istehsal edilmişdir.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2014-cü il		
Yanvar	144,9	114,6
Yanvar-fevral	147,0	139,5
Yanvar-mart	117,5	103,6
Yanvar-aprel	98,0	113,8
Yanvar-may	89,9	118,2
Yanvar-iyun	85,2	107,0
Yanvar-iyul	85,5	114,4
Yanvar-avqust	90,8	112,5
Yanvar-sentyabr	96,0	108,8
Yanvar-oktyabr	99,8	111,4
Yanvar-noyabr	107,2	110,4
Yanvar-dekabr	111,0	106,2
2015-ci il		
Yanvar	61,3	102,7
Yanvar-fevral	49,0	107,6
Yanvar-mart	82,0	108,0
Yanvar-aprel	103,3	176,9
Yanvar-may	114,4	190,6
Yanvar-iyun	121,9	196,6
Yanvar-iyul	107,8	140,7
Yanvar-avqust	106,0	153,7
Yanvar-sentyabr	105,1	162,0
Yanvar-oktyabr	102,1	155,7
Yanvar-noyabr	97,1	158,6
Yanvar-dekabr	96,0	154,1

**Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	1 150,4	76,5	111,8
ondan əmtəlik	1 132,7	79,2	111,8
Polad tökmə, min ton	302,2	93,2	14,1
Armatur, min ton	223,2	88,7	12,1
ondan əmtəlik	223,0	88,9	12,1
Polad borular, ton	29 852,5	83,2	-
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, min ton	53,3	105,8	0,2
Alüminium çubuqlar, millər və profilər, ton	279,1	77,7	100,5
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	49,9	114,7	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	5 732,5	82,6	1 919,5
Metallardan qapı və pəncərələr, ədəd	4 287	50,1	-
Metalların üst təbəqəsinin emalı üzrə xidmətlər, min manat	39 819,6	3,7 d.	-
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, ton	446,7	6,5 d.	40,0
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kabellər, ton	3 605,6	32,1	-

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində məhsul istehsalının həcmi 176,3 milyon manat olmuş, 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə kompyuter və digər elektron avadanlıqların istehsalı 2,1 dəfə, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 1,8 faiz artmışdır. İl ərzində əvvəlki illə müqayisədə güc transformatorlarının istehsalı 4,6 dəfə, 1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 2,7 dəfə artmışdır. Bundan əlavə, 2015-ci ildə peyk antenlərinin istehsalına başlanmış, ötən il ərzində 2,5 min ədəd peyk anten istehsal edilmişdir.

Cədvəl 18

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
2014-cü il		
Yanvar	3,5	71,4
Yanvar-fevral	32,7	153,2
Yanvar-mart	73,7	158,4
Yanvar-aprel	84,9	98,4
Yanvar-may	91,1	87,2
Yanvar-iyun	73,3	130,2
Yanvar-iyul	74,0	117,1
Yanvar-avqust	75,6	120,8
Yanvar-sentyabr	72,9	127,0
Yanvar-oktyabr	75,1	120,3
Yanvar-noyabr	73,3	121,8
Yanvar-dekabr	74,2	112,1
2015-ci il		
Yanvar	2,6 d.	185,2
Yanvar-fevral	33,6	173,6
Yanvar-mart	79,2	150,5
Yanvar-aprel	57,0	172,1
Yanvar-may	63,5	191,2
Yanvar-iyun	2,0 d.	2,0 d.
Yanvar-iyul	192,0	138,7
Yanvar-avqust	175,1	129,4
Yanvar-sentyabr	171,9	120,8

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
Yanvar-oktyabr	198,6	111,7
Yanvar-noyabr	2,0 d.	106,7
Yanvar-dekabr	2,1 d.	101,8

Cədvəl 19

Kompyuter, elektron və optik məhsulların, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Peyk antenləri, ədəd	2 480	-	-
Güc transformatorları, ədəd	756	4,6 d.	-
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazlar, ədəd	97 395	168,9	50
İdarəetmə və tənzimləmə elektrik və paylaşdırma qurğuları üçün 1000V-dan çox olmayan gərginlik üçün sair əsaslar (lövhələr, panellər), ədəd	2 085	26,5	298
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	3 454,1	2,7 d.	4,2
Televizorlar, ədəd	788	13,0	4 450
Məişət soyuducuları, ədəd	2 794	76,2	1 225

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 302,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki illə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalı 28,5 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 5,4 faiz azalmış, avtomobil və qoşquların istehsalı isə 4,6 faiz artmışdır. İl ərzində 85,9 faiz az məişət kondisioneri, 24,5 faiz az traktor, 60,9 faiz az minik avtomobili istehsal edilmişdir. Bununla yanaşı, hesabat dövründə 385 ədəd və ya 35,6 faiz çox yük avtomobili istehsal edilmişdir.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
2014-cü il			
Yanvar	196,3	19,0	3,5 d.
Yanvar-fevral	126,8	3,3 d.	3,2 d.
Yanvar-mart	110,8	2,8 d.	3,5 d.
Yanvar-aprel	111,5	2,5 d.	3,8 d.
Yanvar-may	104,7	2,6 d.	2,8 d.
Yanvar-iyun	96,6	138,0	2,9 d.
Yanvar-iyul	97,1	166,2	3,4 d.
Yanvar-avqust	95,6	191,1	3,5 d.
Yanvar-sentyabr	93,1	157,0	3,5 d.
Yanvar-oktyabr	94,0	158,0	3,4 d.
Yanvar-noyabr	89,9	148,7	3,3 d.
Yanvar-dekabr	89,8	158,2	3,4 d.
2015-ci il			
Yanvar	82,0	10,5 d.	174,3
Yanvar-fevral	81,7	77,4	83,6
Yanvar-mart	86,7	100,6	86,0
Yanvar-aprel	67,0	85,9	69,4
Yanvar-may	73,3	73,8	73,7
Yanvar-iyun	74,8	72,9	97,9
Yanvar-iyul	75,0	74,7	98,1
Yanvar-avqust	71,9	76,0	98,9
Yanvar-sentyabr	67,7	86,9	98,7
Yanvar-oktyabr	70,4	98,8	98,9
Yanvar-noyabr	70,2	104,5	99,5
Yanvar-dekabr	71,5	104,6	94,6

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	142,6	96,5	129,3
Ştanqlı quyu nasosları, ədəd	4 694	83,0	446
Elektrik ötürücüsü olan liflər, skip qaldırıcıları və s., ədəd	23	39,7	84
Məişət kondisionerləri, ədəd	180	14,1	2 241
Odsöndürənlər, ədəd	41 446	78,1	-
Traktorlar, ədəd	955	75,5	2
Xüsusi təyinatlı kommunal maşınlar, ədəd	668	-	92
Yük avtomobilləri, ədəd	385	135,6	2
Minik avtomobilləri, ədəd	728	39,1	209

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda il ərzində 1897,0 milyon manat həcmində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə 0,4 faizlik azalma müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 1,8 faiz artaraq 234,9 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2015-ci ildə istehsal edilmişdir, milyon manat	2014-cü ilə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 897,0	99,6
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	234,9	101,8

Cədvəl 23

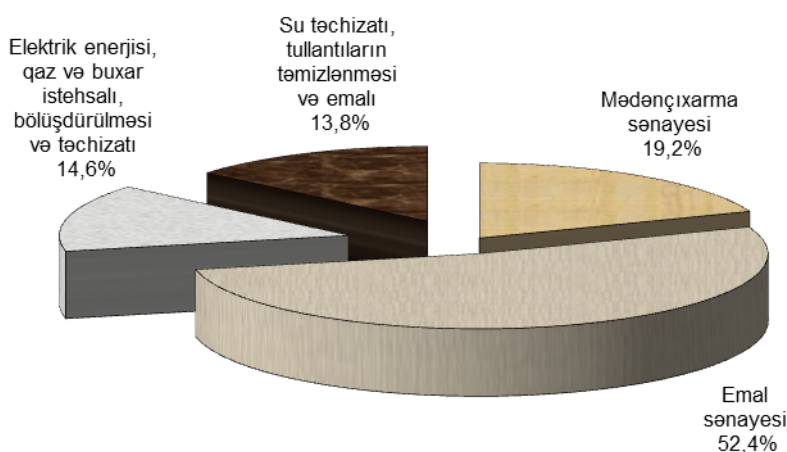
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2015-ci ildə istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilə nisbətən, faizlə	01.01.2016-cı il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	22 900,5	99,3	-
ondan əmtəlik	21 811,3	99,4	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 541,5	125,3	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	20 260,1	98,5	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	5,7	72,2	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	4,0	-	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	254,4	96,6	-

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında sənaye müəssisələrində çalışan muzzdlu işçilərin sayı 182,1 min nəfər təşkil etmiş, onların 35,0 min nəfəri mədəncixarma, 95,4 min nəfəri emal, 26,5 min nəfəri elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 25,2 min nəfəri isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı müəssisələrində çalışmışdır.

Qrafik 8

Sənaye işçilərinin sayının fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü, yekuna nisbətən

Yanvar-noyabr aylarında sənaye müəssisələrində işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı 12,3 faiz artaraq 797,0 manata çatmışdır. Əmək haqqının daha çox artımı mədəncixarma sənayesində, zərgərlik məmulatlarının; avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı; maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri müəssisələrində müşahidə olunmuşdur. Qeyri-dövlət sektorunda işçilərin orta aylıq əmək haqqı 16,6 faiz artaraq 1004,2 manat təşkil etmişdir.

**Sənayenin fəaliyyət növləri üzrə bir işçinin
orta aylıq əmək haqqı, manat**

	2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sənaye üzrə - cəmi	797,0	112,3
Mədənçıxarma sənayesi	2 079,1	121,2
Emal sənayesi	516,2	105,9
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	367,8	100,1
içki istehsalı	496,8	102,3
tütün məmulatlarının istehsalı	382,8	106,3
toxuculuq sənayesi	278,3	100,9
geyim istehsalı	405,3	100,4
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	520,0	101,9
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	528,9	102,9
kağız və karton istehsalı	532,0	100,8
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	412,5	100,0
neft məhsullarının istehsalı	820,1	106,2
kimya sənayesi	545,7	112,2
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	369,8	102,2
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	492,2	100,1
tikinti materiallarının istehsalı	593,3	101,8
metallurgiya sənayesi	607,7	100,1
hazır metal məmulatlarının istehsalı	550,5	107,3
kompyuter, elektron və optik məhsulların istehsalı	420,1	109,9
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	591,8	100,3
maşın və avadanlıqların istehsalı	365,5	100,2
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	377,4	130,5
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	433,6	100,3

REAL SEKTOR

...ardı

	2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
mebellərin istehsalı	346,1	100,0
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	402,4	149,8
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	851,3	116,3
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	510,1	104,7
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	331,6	100,3

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2015-ci ildə ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 15957,0 milyon manat vəsait yönəldilmiş, onun 9880,6 milyon manatı və ya 61,9 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 5046,7 milyon manatı (31,6 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 1029,7 milyon manatı (6,5 faizi) isə ümumi sahəsi 1927,2 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur.

Ümumi sərmayənin 34,7 faizi dövlət, 65,3 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarlarının payına düşmüşdür. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 73,5 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin həcmi ümumi sərmayənin 56,0 faizini təşkil etmişdir.

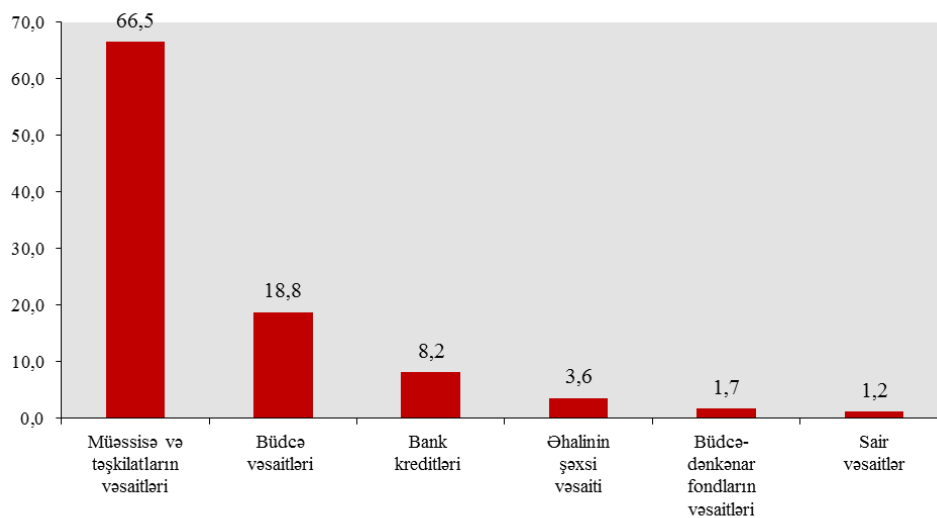
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayənin ümumi həcmində müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 10615,5 milyon manat, bank kreditləri 1299,0 milyon manat, büdcə vəsaitləri 3005,0 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 272,3 milyon manat, əhalinin şəxsi vəsaitləri 573,0 milyon manat, sair vəsaitlər 192,2 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2015-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	15 957,0	88,9	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	10 615,5	114,1	66,5
Bank kreditləri	1 299,0	2,0 d.	8,2
Büdcə vəsaitləri	3 005,0	43,9	18,8
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	272,3	68,5	1,7
Əhəlinin şəxsi vəsaiti	573,0	100,2	3,6
Sair vəsaitlər	192,2	103,6	1,2

Qrafik 9

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2015-ci ildə əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 52,6 faizi sənayeyə, 13,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı sahələrinə, 13,4 faizi tikinti, 4,0 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; icbari sosial təminat, 2,9 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 2,7 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,4 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,2 faizi informasiya və rabitə, 1,9 faizi təhsil, 1,5 faizi ticarət, hər birində 0,8 faiz olmaqla inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, hər birində 0,4 faiz olmaqla daşınmaz əmlakla əlaqədar fəaliyyət, digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 0,1 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 26

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin həcmi**

Sahələrin adı	2015-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi həcmində xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMI	15 957,0	88,9	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	382,8	103,2	2,4
Sənaye	8 389,9	107,8	52,6
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	7 200,3	118,8	45,1
Emal sənayesi	405,3	61,7	2,6
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	193,2	44,7	1,2
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	591,1	93,1	3,7
Tikinti	2 137,6	94,4	13,4
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	1 029,7	95,4	6,5
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	233,9	39,1	1,5

REAL SEKTOR

Sahələrin adı	2015-ci ildə, milyon manat	Əvvəlki ilə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	2 192,6	88,2	13,7
o cümlədən:			
nəqliyyat	2 187,9	88,3	13,7
poçt və kuryer fəaliyyəti	4,7	56,1	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	462,5	3,8 d.	2,9
İnformasiya və rabitə	354,9	2,2 d.	2,2
ondan rabitə	332,0	2,2 d.	2,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	19,8	99,1	0,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	63,5	129,2	0,4
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	25,5	73,6	0,2
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	121,3	40,6	0,8
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; icbari sosial təminat	640,7	52,5	4,0
Təhsil	308,5	59,7	1,9
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	132,9	40,3	0,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	425,8	25,4	2,7
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	64,8	115,8	0,4

2015-ci ildə neft sektoruna 7160,7 milyon manat həcmində vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 8796,3 milyon manatlıq vəsaitin 1229,2 milyon manatı (ümumi sərmayənin 7,7 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunun inkişafında istifadə edilmişdir.

**Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	437,4	64,1	245,3	35,9
Fevral	456,4	45,0	558,4	55,0
Mart	636,0	41,4	899,3	58,6
Aprel	570,9	34,9	1 064,9	65,1
May	658,1	42,5	889,6	57,5
İyun	676,2	44,8	833,1	55,2
İyul	690,6	47,9	752,3	52,1
Avqust	645,0	54,6	536,6	45,4
Sentyabr	580,9	45,3	700,2	54,7
Oktyabr	563,0	44,8	692,9	55,2
Noyabr	536,7	39,7	815,0	60,3
Dekabr	709,5	46,7	808,7	53,3

2015-ci ildə **Bakı şəhərində** 110 kilovoltluq “Ağ şəhər-1”, “Həzi Aslanov”, “Kürdəxanı”, “Buzovna-2” və 35 kilovoltluq 11 elektrik yarımstansiyası, Bakı Olimpiya Stadionu, Su İdmanı Sarayı, Atıcılıq Mərkəzi, Velopark, Avropa Oyunları Parkı, Atletlər və Media kəndləri, Bakı Konqres Mərkəzi, “Qafqaz Baku Sport Hotel”, “Bulvar Hotel” mehmanxana kompleksləri, “Dalga Beach-Aqua Park” ailəvi istirahət mərkəzi, Sabunçu Məhkəmə Kompleksinin yeni binası, Zirə Mədəniyyət Mərkəzi, Beynəlxalq Avtovağzal ərazisindən Bakı dairəvi yolunu birləşdirən körpü və Stend Atıcılığı Kompleksinə gedən yol, **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** Sənaye Kompleksi, Günəş Elektrik Stansiyası, **Sumqayıt şəhərində** Beton məmulatı və Texniki avadanlıqlar zavodları, Etilen-polietilen zavodunda yeni qurğular, “Alyans Tekstil” tikiş fabriki, **Abşeron rayonunda** Xırdalan Metal Konstruksiyalar zavodu, 35 kilovoltluq “Sarıqaya”, “Fatmayı”, “Məhəmmədi” elektrik yarımstansiyaları, Ceyranbatan Ultrasüzgəcli Sütəmizləyici Qurğular Kompleksi və Qolf klubu, **Ağsu rayonunda** İdman Kompleksi, **Astara rayonunda** Deqədi-Pəlikəş avtomobil yolu, **Bərdə rayonunda**

Mollaisalar-Vəliuşağı-Mollaəhmədli-Sərkarlar avtomobil yolu, **Cəlilabad rayonunda** Alar - Təzəkənd - Üçtəpə - Əliqasımlı - Cəfərxanlı avtomobil yolu, **Göyçay rayonunda** “Göyçay” Su Elektrik Stansiyası, **Kürdəmir rayonunda** Mollakənd-Axtaçı-Öyləqulu avtomobil yolu, Ağsu-Kürdəmir-İmişli avtomobil yolunun Ağsu-Kürdəmir hissəsi, **Qusar rayonunda** “Park Chalet Shahdag” oteli, **Siyəzən rayonunda** Siyəzən-Məşrif avtomobil yolu, **Şabran rayonunda** “Qalaaltı Otel and SPA” Müalicə-İstirahət Kompleksi, **Şəki şəhərində** Məhkəmə Kompleksinin yeni binası, **Zaqatala rayonunda** Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin yeni filialı, 195 çarpayılıq 2 xəstəxana, növbədə 270 nəfəri qəbul etmək imkanına malik 7 poliklinika, 11222 şagird yerlik 53 ümumtəhsil məktəbi, 2182 yerlik 23 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, 280 yerlik 2 klub və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

Cədvəl 28

Yaşayış evlərinin istifadəyə verilməsi

	Ümumi sahə, kvadrat metr	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2014-cü il		
Yanvar	120 499	91,8
Fevral	102 361	89,1
Mart	150 767	121,0
Aprel	127 295	92,0
May	121 757	78,4
İyun	201 959	79,7
İyul	161 843	61,5
Avqust	159 065	119,7
Sentyabr	313 799	154,9
Oktyabr	185 840	89,4
Noyabr	161 189	107,5
Dekabr	390 314	73,8
2015-ci il		
Yanvar	121 160	100,5
Fevral	141 713	138,4
Mart	151 663	100,6
Aprel	174 993	137,5
May	134 249	110,3

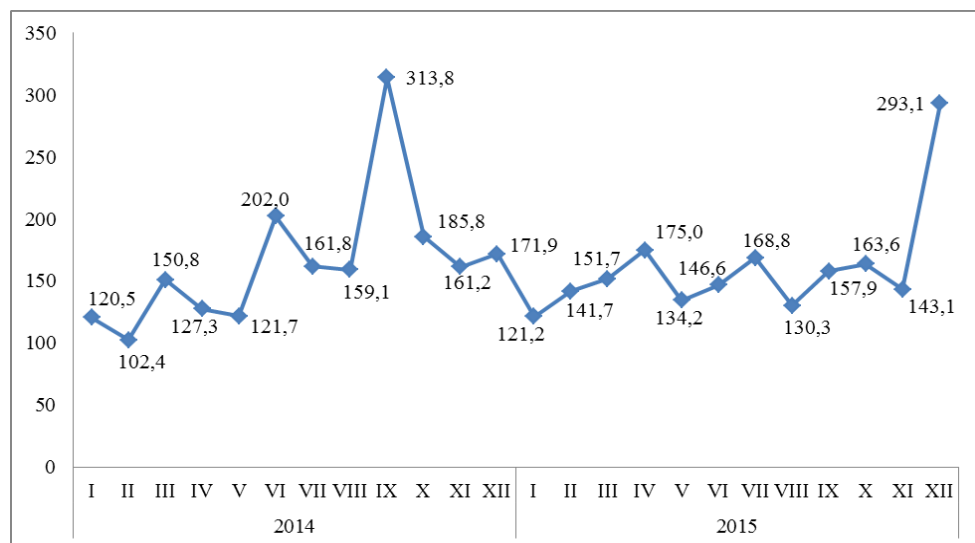
REAL SEKTOR

...ardı

	Ümumi sahə, kvadrat metr	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
İyun	146 596	72,6
İyul	168 835	104,3
Avqust	130 314	81,9
Sentyabr	157 878	50,3
Oktyabr	163 577	88,0
Noyabr	143 141	88,8
Dekabr	293 093	75,1

Qrafik 10

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin dinamikası (ümumi sahə, min kvadrat metr)

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

2015-ci ildə xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 7020,1 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 29

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

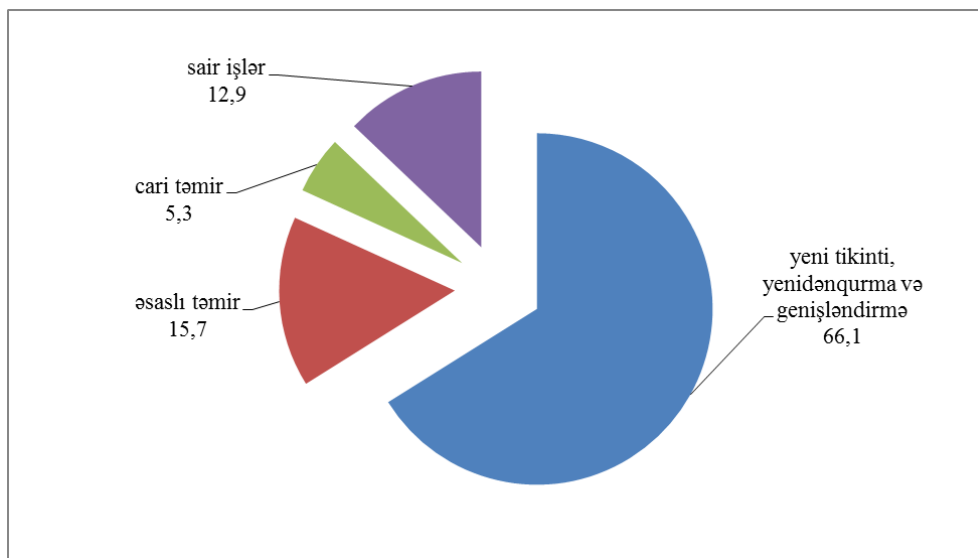
	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	259,4	38,0	423,3	62,0
Fevral	627,1	61,8	387,7	38,2
Mart	881,9	57,4	653,4	42,6
Aprel	1 053,1	64,4	582,7	35,6
May	969,5	62,6	578,2	37,4
İyun	916,8	60,7	592,5	39,3
İyul	786,2	54,5	656,7	45,5
Avqust	582,5	49,3	599,1	50,7
Sentyabr	786,4	61,4	494,7	38,6
Oktyabr	621,7	49,5	634,2	50,5
Noyabr	726,2	53,7	625,5	46,3
Dekabr	726,1	47,8	792,1	52,2

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin 6184,3 milyon manatı (88,1 faizi) Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, Yaponiya, Norveç, İsveç, Rusiya, İran, Malayziya və ABŞ sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 66,1 faizini yeni tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 15,7 faizini əsaslı təmir, 5,3 faizini cari təmir, 12,9 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 84,5 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 11

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında inşaat sektorunda işçilərin orta sayı 98,2 min nəfər olmuş, orta aylıq əmək haqqı 2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 7,6 faiz artaraq 674,5 manat təşkil etmişdir. İxtisaslaşdırılmış tikinti işlərində işləyənlərin əmək haqqı 29,8 faiz, mülki təyinatlı inşaat işlərində işləyənlərin əmək haqqı isə 5,5 faiz artmışdır.

**Tikintidə fəaliyyət növləri üzrə işçilərin
orta aylıq əmək haqqı**

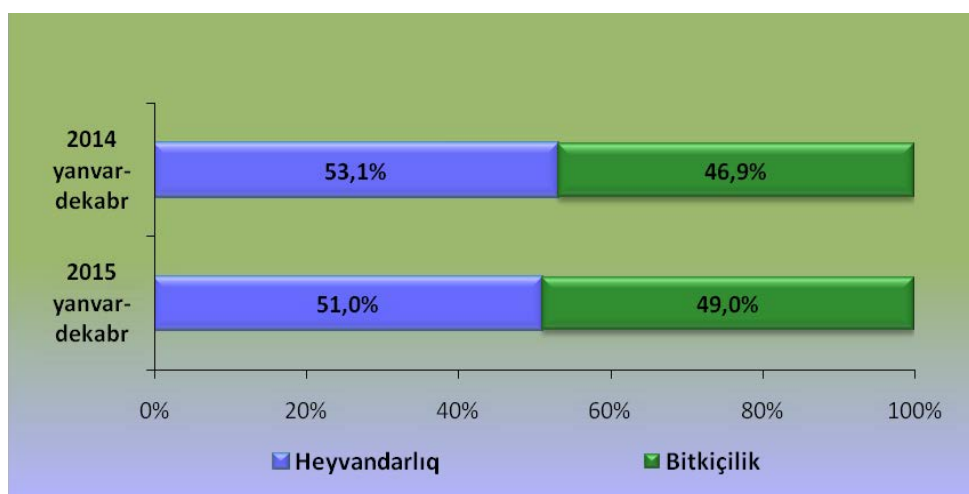
Fəaliyyət növləri	Bir işçinin orta aylıq əmək haqqı	
	2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	674,5	107,6
o cümlədən:		
Dövlət sektoru	512,8	98,1
Qeyri-dövlət sektoru	732,4	109,1
Ümumi yekundan fəaliyyət növləri üzrə:		
Binaların tikintisi	539,6	97,2
Mülki təyinatlı inşaat işləri	531,0	105,5
İxtisaslaşdırılmış tikinti işləri	1 202,5	129,8

Kənd təsərrüfatı, meşəçilik və balıqçılıq

2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 5635,3 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 2874,2 milyon manatı heyvandarlıq, 2761,1 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Qrafik 12

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

2014-cü illə müqayisədə kənd təsərrüfatının istehsal indeksi 6,6 faiz, o cümlədən bitkiçilik məhsulları üzrə 11,3 faiz, heyvandarlıq məhsulları üzrə isə 2,5 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		bitkiçilik məhsulları	heyvandarlıq məhsulları
<u>2014-cü il</u>			
Yanvar	103,3	105,1	103,3
Yanvar-fevral	103,4	105,1	103,4
Yanvar-mart	103,4	105,5	103,3
Yanvar-aprel	103,3	109,1	103,0
Yanvar-may	102,7	99,4	103,1
Yanvar-iyun	105,8	110,1	103,0
Yanvar-iyul	95,8	89,2	103,0
Yanvar-avqust	96,3	90,8	102,8
Yanvar-sentyabr	96,3	91,0	103,0
Yanvar-oktyabr	97,0	91,9	103,1
Yanvar-noyabr	97,1	91,9	103,0
Yanvar-dekabr	97,4	91,7	103,0
<u>2015-ci il</u>			
Yanvar	103,5	103,8	103,5
Yanvar-fevral	103,1	103,5	103,1
Yanvar-mart	103,4	105,9	103,3
Yanvar-aprel	103,7	108,4	103,5
Yanvar-may	104,1	112,2	103,3
Yanvar-iyun	107,3	114,0	102,6
Yanvar-iyul	108,9	115,8	102,4
Yanvar-avqust	107,4	112,3	102,2
Yanvar-sentyabr	106,7	110,4	102,5
Yanvar-oktyabr	106,7	110,7	102,4
Yanvar-noyabr	106,7	110,8	102,5
Yanvar-dekabr	106,6	111,3	102,5

Bitkiçilik. İlkin məlumatlara görə 2015-ci ildə 915,1 min hektar payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin sahəsi (qarğıdalısız) biçilib döyülmüş və hər hektardan orta hesabla 30,4 sentner olmaqla 2785,9 min ton məhsul götürülmüşdür. Bundan

başqa, hesabat dövründə 35,9 min hektar qarğıdalı sahəsindən qıçaları quru dənə çevirməklə 213,1 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 59,2 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür. Qarğıdalı dənə nəzərə alınmaqla ölkə üzrə 951,0 min hektar dənli və dənli paxlalı bitki sahələrindən ilkin çəkiddə 2999,0 min ton taxıl məhsulu toplanmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı 31,5 sentner olmuşdur.

Dənli və dənli paxlalıların tərkibində payızlıq və yazlıq buğda əsas yer tutur. İstehsal olunmuş taxıl məhsulunun 56,3 faizini (1687,7 min ton) buğda, 7,1 faizini (213,1 min ton) qarğıdalı təşkil etmişdir.

Hesabat ilində sahələrdən 839,8 min ton kartof, 1273,3 min ton tərəvəz, 484,5 min ton bostan məhsulları toplanmışdır. 2014-cü ilə nisbətən kartof istehsalı 2,5 faiz, tərəvəz istehsalı 7,2 faiz və bostan məhsulları istehsalı 9,9 faiz artmışdır. Hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 3 sentner, tərəvəz üzrə 6 sentner, bostan məhsulları üzrə 17 sentner artaraq müvafiq olaraq 136, 158 və 174 sentner olmuşdur.

2015-ci ildə tütün istehsalında artım müşahidə olunmuşdur. Belə ki, əkin sahəsinin 22,8 faiz artması tütün yarpağı istehsalının artmasına səbəb olmuş və qurudulmuş çəkiddə 3,5 min ton tütün yarpağı yığılmaqla, əvvəlki ilin səviyyəsini 21,3 faiz üstələmişdir.

2016-cı ilin yanvarın 1-i vəziyyətinə 18,9 min ton dən üçün günəbaxan istehsal edilmiş, tədarük müəssisələrinə isə 35,0 min ton pambıq yığılıb satılmışdır.

Ölkədə əvvəlki il 4922 hektar sahədə emal üçün şəkər çuğunduru əkini aparılmış, 4896 hektarın (99,5 faiz) çuğunduru qazılmış və həmin sahələrin hər hektarından 380 sentner olmaqla 186,1 min ton məhsul götürülmüşdür.

2015-ci ildə meyvə, üzüm və çay yarpağı istehsalı 2014-cü ildəki səviyyədən bir qədər artıq olmuşdur. Belə ki, hesabat tarixinə 886,3 min ton və yaxud 2014-cü ildəkindən 35,5 min ton çox (4,2 faiz) meyvə və giləmeyvə, 157,0 min ton və yaxud 9,3 min ton çox (6,3 faiz) üzüm və 578,9 ton və yaxud 104,6 ton çox (22,1 faiz) yaşıl çay yarpağı məhsulu toplanmışdır.

Bitkiçilik məhsullarının istehsalı və məhsuldarlığı

	İstehsal, min ton			Məhsuldarlıq, sent/ha		
	2015	2014	2015-ci il 2014-cü ilə, %-lə	2015	2014	2015-ci il 2014-cü ilə, %-lə
Dənli və dənli paxlaların cəmi ^{*)}	2 999,0	2 383,3	125,8	31,5	24,0	131,3
ondan:						
yazlıq və payızlıq buğda	1 687,7	1 449,1	116,5	31,3	24,0	130,4
dən üçün qarğıdalı	213,1	203,6	104,7	59,2	54,2	109,2
Pambıq	35,0	41,0	85,4	18,7	17,9	104,5
Dən üçün günəbaxan ^{*)}	18,9	20,3	93,1	17,6	17,0	103,5
Şəkər çuğunduru ^{*)}	186,1	175,1	106,3	380	309	123,0
Tütün	3,5	2,9	121,3	25,4	25,8	98,4
Kartof	839,8	819,3	102,5	136	133	102,3
Tərəvəz	1273,3	1 187,7	107,2	158	152	103,9
Bostan məhsulları	484,5	440,9	109,9	174	157	110,8
Meyvə və giləmeyvə	886,3	850,8	104,2	71,3	72,0	99,0
Üzüm	157,0	147,7	106,3	86,2	82,5	104,5
Yaşıl çay yarpağı, ton	578,9	474,3	122,1	12,3	10,1	121,8

^{*)} ilkin çəkiddə

2015-ci il sahələrdə payız-tarla işləri başa çatdırılmışdır. Payızlıq əkinlər üçün qaldırılmış 1044,6 min hektar şumun 90,4 faizi əkin üçün istifadə edilmiş və 2016-cı ilin məhsulu üçün 944,6 min hektarda dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilmişdir. Bunun 927,4 min hektarı və ya 98,2 faizi dən üçün nəzərdə tutulmuşdur. Dənlik taxılın 62,9 faizi və ya 583,0 min hektarı buğda, 37,1 faizi və ya 344,4 min hektarı arpa əkini sahəsidir. Övvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən buğdanın əkin sahəsi 8,5 faiz, arpanın əkin sahəsi isə 1,8 faiz artmışdır.

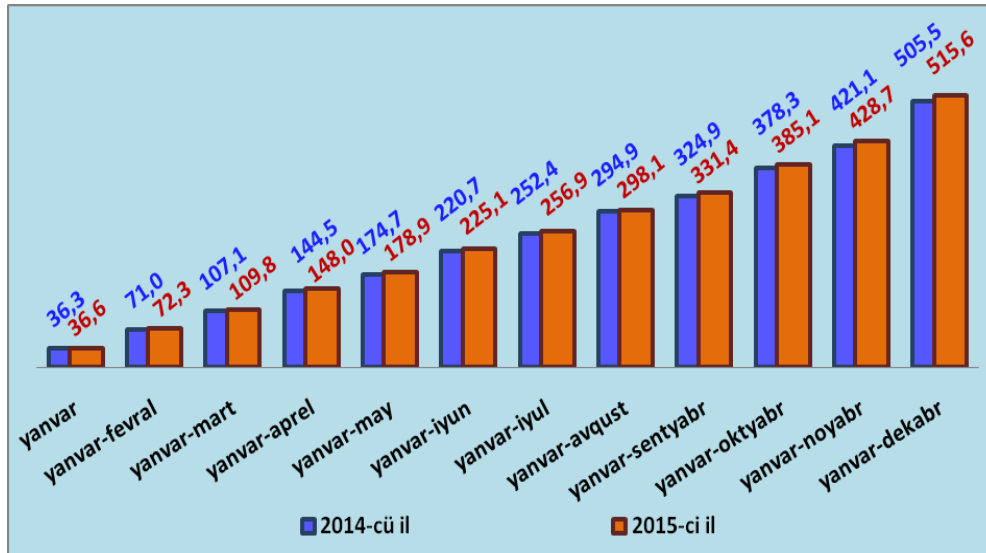
Heyvandarlıq. Heyvandarlıq kənd təsərrüfatının əsas sahələrindən biridir və son illərdə dövlətin dəstəyi ilə ölkəyə cins mal-qaranın gətirilməsi və təsərrüfatlarda süni mayalanmaya üstünlük verilməsi mal-qaranın baş sayının sabitləşdirilməsinə səbəb olmaqla yanaşı, məhsul istehsalına da öz müsbət təsirini göstərmişdir. Belə ki, 2015-ci ildə diri çəkiddə 515,6 min ton ət, 1924,4 min ton süd, 1538,6 milyon ədəd yumurta və 17,0 min ton yun istehsal edilmişdir. Ət istehsalı 2014-cü illə müqayisədə 10,1 min ton və ya 2,0 faiz, süd istehsalı 68,6 min ton və ya 3,7 faiz, yun istehsalı 236 ton və ya 1,4 faiz artmış, yumurta istehsalı isə 24,1 milyon ədəd və ya 1,5 faiz azalmışdır.

Yumurta istehsalının azalmasına iri quşçuluq fabriklərində yumurta istehsalının aşağı düşməsi təsir etmişdir. Buna səbəb isə yem və dərman preparatlarının bahalaşması nəticəsində yaşlı toyuqların satılaraq, yerinə cavan quşların alınmaması, bəzi müəssisələrin isə yumurtalıq istiqamətindən ətlik istiqamətə keçməsi olmuşdur. Nəticə etibarı ilə yumurta istehsalı üzrə bütün təsərrüfat kateqoriyalarında kənd təsərrüfatı müəssisələrinin xüsusi çəkisi əvvəlki illə müqayisədə 45,1 faizdən 41,3 faizə enmişdir.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı
(artan yekunla)

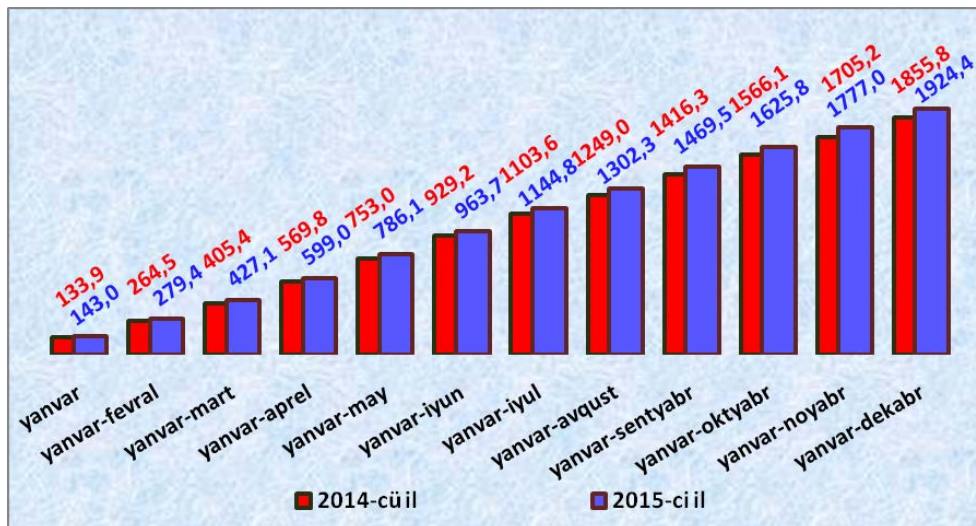
Qrafik 13

Ət istehsalı (diri çəkiddə), min ton

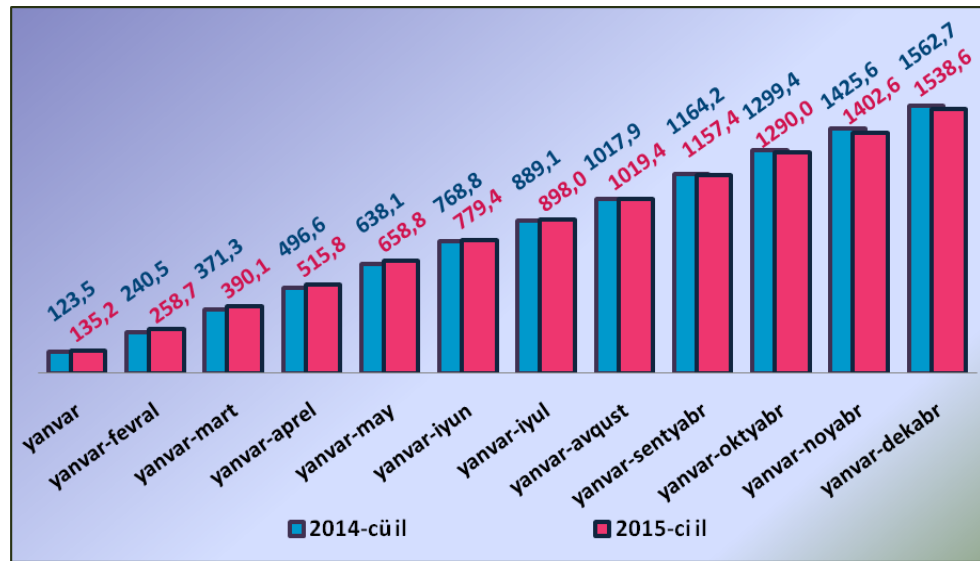
Qrafik 14

Süd istehsalı, min ton

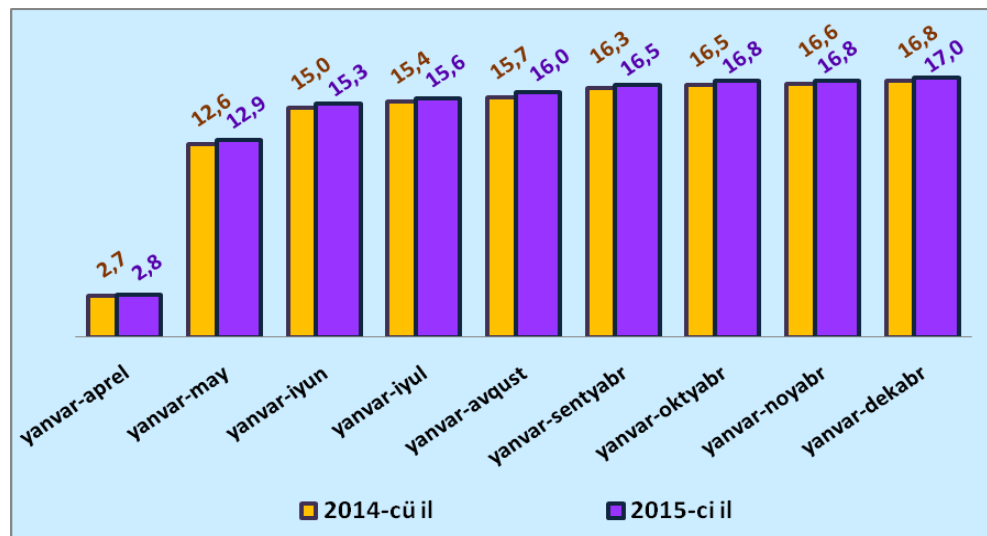
Qrafik 15

Yumurta istehsalı, milyon ədəd

Qrafik 16

Yun istehsalı, min ton

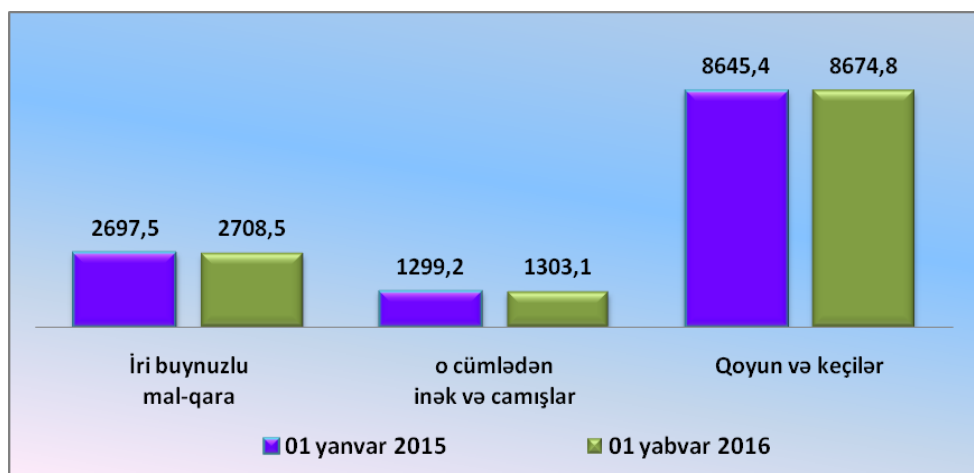
2015-ci il yanvarın 1-nə mövcud inək və camışların sayına hesablamaqla 2015-ci ildə orta süd sağımı 1455 kiloqrama (2014-cü il 1402 kq) bərabər olmuşdur.

İlkin məlumatlara görə 2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə 2708,5 min baş iribuynuzlu mal-qara, o cümlədən 1303,1 min baş inək və camış, 8674,8 min baş qoyun və keçi və 5077 baş donuz mövcud olmuşdur. 2015-ci il yanvarın 1-nə nisbətən iribuynuzlu mal-qaranın sayı 11,0 min baş (0,4 faiz), o cümlədən inək və camışların sayı 3,9 min baş (0,3 faiz), qoyun və keçilərin sayı 29,4 min baş (0,3 faiz) artmış, donuzların sayı 1066 baş (17,4 faiz) azalmışdır. Qaramal naxırının 48,1 faizini inək və camışlar təşkil edir.

Ötən il quşçuluq fabriklərində diri çəkiddə 77,1 min ton quş əti və 633,0 milyon ədəd yumurta istehsal olunmuşdur. Ümumilikdə fabriklər üzrə cəmi quşların sayı 9356,0 min baş olmuş, hər yumurtlayan toyuqdan orta hesabla 212 ədəd yumurta alınmışdır.

Qrafik 17

**Mal-qaranın sayı,
2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə, min baş**

Meşə təsərrüfatı. 2015-ci ildə ölkənin meşəçilik təsərrüfatlarında istehsal edilmiş mal və xidmətlərin faktiki qiymətlərlə dəyəri 12,5 milyon manat olmuşdur.

2015-ci ildə ölkədə 3 meşə yanğını qeydə alınmış və yanğın 3,5 hektar sahəni əhatə etmişdir.

Balıqçılıq təsərrüfatı. Balıqçılıq təsərrüfatları və fiziki şəxslər tərəfindən 2015-ci ildə 190,1 milyon manat dəyərində 51,2 min ton balıq ovlanmışdır.

Cədvəl 33

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatlarının ümumi məhsulu
(müvafiq illərin faktiki qiymətləri ilə, min manat)

	2015-ci il	2014-cü il
Cəmi	5 837 947,6	5 432 069,6
o cümlədən:		
kənd təsərrüfatı	5 635 290,1	5 225 769,5
meşə təsərrüfatı	12 523,9 ^{*)}	11 716,8
balıqçılıq təsərrüfatı	190 133,6 ^{*)}	194 583,3

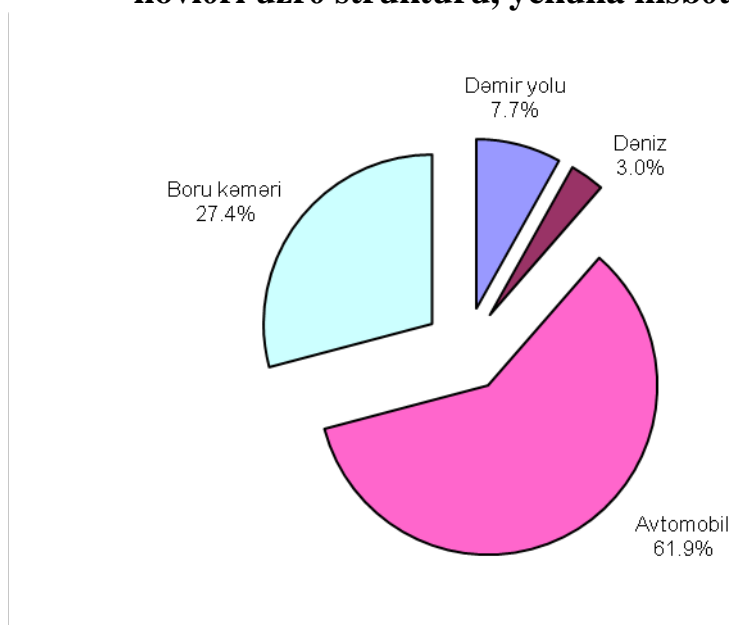
^{*)} ilkin məlumat

Nəqliyyat

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində 222,4 milyon ton yük daşınmış və 2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,2 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,0 faizi dəniz, 7,7 faizi dəmir yolu, 61,9 faizi avtomobil nəqliyyatı, 27,4 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 1,6 faiz artaraq 161,6 milyon tona çatmışdır.

Qrafik 18

Yük daşınmasının ayrı-ayrı nəqliyyat növləri üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Qeyri-dövlət sektorunda yük daşınması 5,3 faiz artmış, bu sektora məxsus nəqliyyat vasitələri ilə yük daşınmasının payı daşımaların ümumi həcmində 80,3 faiz təşkil etmişdir.

2015-ci ilin yanvar-dekabr aylarında nəqliyyatçılar 1891,9 milyon sərnişinə və ya 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,5 faiz çox sərnişinə xidmət göstərmişlər. Sərnişinlərin 88,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,7 faizi metro, qalanları isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2015-ci ilin yanvar-dekabr aylarında 17,1 milyon ton yük, 1,9 milyon sərnişin daşınmış, 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 21,6 faiz və 25,1 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 374 vaqon yüklənmiş, 446 vaqon isə boşaldılmışdır.

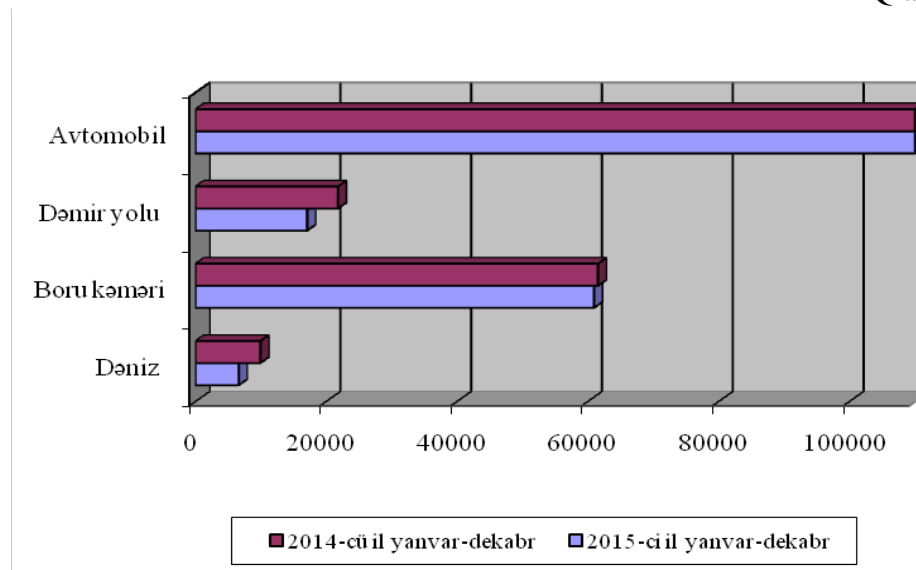
Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 15,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 4,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 1,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2015-ci ilin yanvar-dekabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 6,6 milyon ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 33,3 faiz azalmışdır. Yüklərin 64,9 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

Dəniz limanları tərəfindən 8,55 milyon ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 8,06 milyon tonunu və ya 94,3 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir. 2016-cı il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan idxal yüklərin həcmi 132,4 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 43,6 faiz azalaraq 8,4 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 19

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcminə görə ən böyük paya malik olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 137,6 milyon ton yük, 1666,2 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 7,0 faiz və 3,6 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,2 faizi avtobus, 3,8 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yüklərin dövriyyəsi 7,0 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 3,6 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 3,0 faiz artaraq 222,0 milyon nəfərə çatmışdır.

Hava nəqliyyatı ilə 1,8 milyon və ya 1,8 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,5 faizi dövlət, 0,5 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yüklərin daşıma 3,3 faiz artaraq 127,9 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 45,7 milyon ton neft nəql edilmişdir. Nəqləmənin 76,2 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və keçən ilin yanvar-dekabr ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 34,81 milyon ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 5,5 milyon ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 21,2 milyard kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 3,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 31,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 6,65 milyard kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində yüklərin daşınması 47,8 milyon ton, yüklərin dövriyyəsi isə 10072,8 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 27,89 milyon tonu və ya 58,3 faizi avtomobil nəqliyyatı, 14,25 milyon tonu və ya 29,8 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 5,69 milyon tonu və ya 11,9 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 18,3 faizini və ya 8,74 milyon tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** hüquqi və fiziki şəxslərə 1642,8 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,6 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi 6,8 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,0 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə olunmuş gəlirlərin 53,0 faizi və ya 870,2 milyon manatı mobil telefon rabitəsindən yaranmışdır.

İstehlak bazarı

2015-ci ildə istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə ölkə bazarlarında satılmış məhsulların həcmi 34,3 milyard manat olmaqla 2014-cü illə müqayisədə 9,7 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun ticarət və xidmət fəaliyyəti daha da genişlənmiş, satılmış məhsulların ümumi həcmi əvvəlki ilin səviyyəsini 10,1 faiz üstələyərək 32,6 milyard manata bərabər olmuşdur. İstehlak bazarı üzrə real artımın 99,2 faizi qeyri-dövlət sektorunun fəaliyyəti nəticəsində təmin edilmişdir.

Cədvəl 34

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2015-ci il, milyon manatla	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların ümumi həcmi	34 295,1	109,7
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti üzrə	1 652,1	101,4
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	32 643,0	110,1

Hesabat ilində hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 299,9 manatlıq və ya 2014-cü ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 34,6 manat çox əmtəə almış və pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

2015-ci ildə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi 2014-cü illə müqayisədə 10,9 faiz artaraq 25,7 milyard manat olmuşdur.

İstehlak məhsullarının 99,8 faizi qeyri-dövlət təsərrüfat subyektləri tərəfindən, o cümlədən 10,8 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələr tərəfindən satılmışdır. Qeyri-dövlət sektoru üzrə pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi 2014-cü ilin səviyyəsini 10,9 faiz üstələyərək 25682,7 milyon manata bərabər olmuşdur.

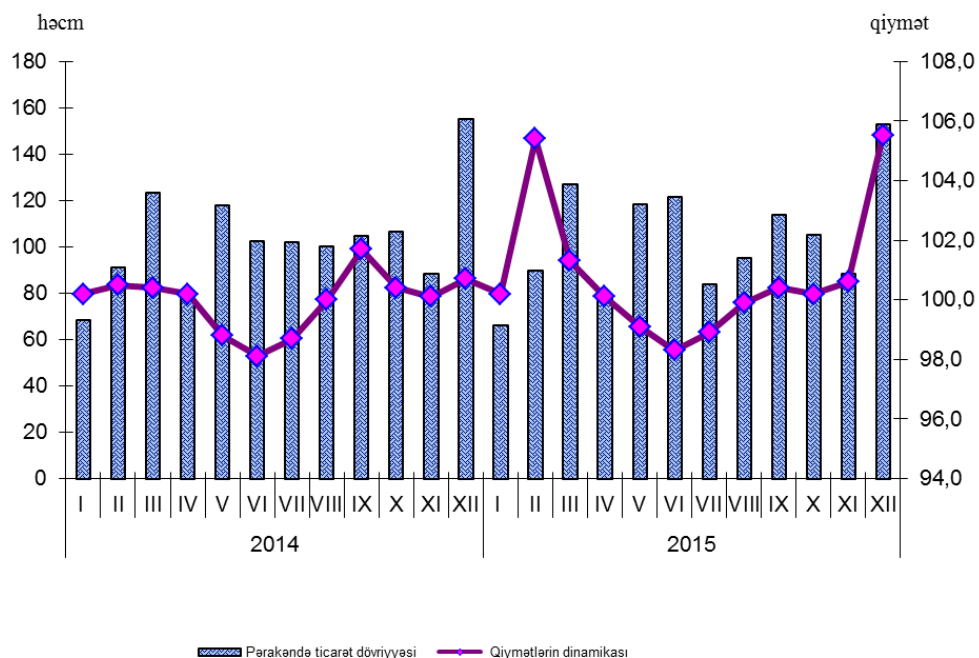
Cədvəl 35

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2015-ci il, milyon manatla	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	25 721,1	110,9
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	12 871,2	110,1
qeyri-ərzaq məhsulları	12 849,9	112,8

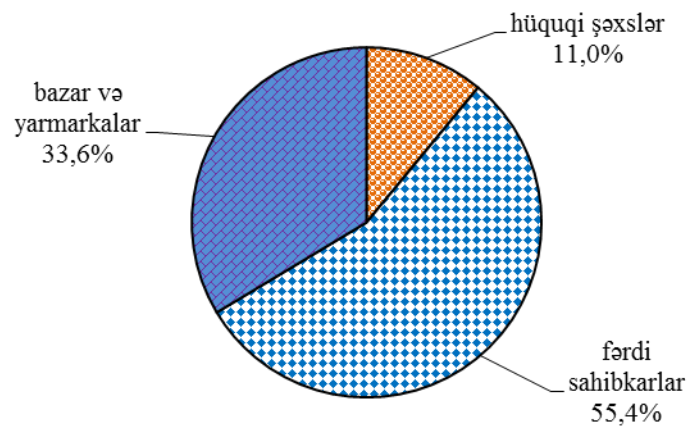
Qrafik 20

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Hesabat ilində pərakəndə ticarət şəbəkəsindən hər bir istehlakçı orta hesabla ayda 224,9 manatlıq və ya 2014-cü ilin eyni göstəricisi ilə müqayisədə 30,2 manat çox əmtəə almışdır.

**2015-ci ildə
pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu**

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları	qeyri-ərzaq məhsulları
2015-ci il			
Yanvar	109,4	101,9	118,2
Yanvar-fevral	108,5	101,6	116,8
Yanvar-mart	109,6	103,2	117,4
Yanvar-aprel	109,6	104,8	115,4
Yanvar-may	109,7	106,3	114,0
Yanvar-iyun	113,4	109,6	118,4
Yanvar-iyul	112,5	109,8	116,6
Yanvar-avqust	111,3	109,4	114,4
Yanvar-sentyabr	111,4	110,0	113,8
Yanvar-oktyabr	111,2	110,0	113,4
Yanvar-noyabr	111,1	109,6	113,5
Yanvar-dekabr	110,9	110,1	112,8
2014-cü il			
Yanvar	109,3	100,2	122,1
Yanvar-fevral	109,0	100,9	120,1
Yanvar-mart	109,2	101,2	119,9
Yanvar-aprel	109,1	102,1	117,6
Yanvar-may	108,8	102,2	116,4
Yanvar-iyun	108,9	102,8	115,5
Yanvar-iyul	109,1	103,5	115,0
Yanvar-avqust	109,3	103,5	115,4
Yanvar-sentyabr	109,4	103,2	115,9
Yanvar-oktyabr	109,6	103,3	116,1
Yanvar-noyabr	109,5	103,6	115,6
Yanvar-dekabr	110,0	103,9	116,2

Hesabat ilində pərakəndə şəbəkədə satılmış ərzaq məhsullarının həcmi 2014-cü ilin səviyyəsini 10,1 faiz üstələyərək 12871,2 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsinin həcmi 12849,9 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsulları üzrə satışın həcmi isə 2014-cü illə müqayisədə 12,8 faiz çox olmuşdur.

2015-ci ildə hər bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 112,5 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları, 112,4 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır. 2014-cü ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə istehlakçılar tərəfindən qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına 15,2 manat, ərzaq məhsullarının, içkilər və bütün məmulatlarının alınmasına 15,0 manat daha çox vəsait xərclənmişdir.

Cədvəl 37

**2015-ci ildə pərakəndə ticarət
dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturu**

	Satışdan gəlir, milyon manatla	2014-cü ilə nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	25 721,1	110,9
o cümlədən:		
ərzaq məhsulları	11 690,0	111,5
içkilər və bütün məmulatları	1 181,2	101,4
toxuculuq malları, geyim və ayaqqabılar	4 579,9	115,1
elektrik malları və mebel	1 550,2	112,7
kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatlar	198,0	113,5
əczaçılıq və tibbi mallar	300,2	110,1
avtomobil yanacağı	1 709,7	108,8
digər qeyri-ərzaq məhsulları	4 511,9	112,9

Hesabat ilində istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 50,0 faizi ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının, 17,8 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,7 faizi avtomobil yanacağının, 6,0 faizi elektrik malları və mebelin, 1,2 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,8 faizi kompyuterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və digər məmulatların, 17,5 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

2015-ci ildə elektron pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 12,8 milyon manatlıq və ya 2014-cü illə müqayisədə 1,9 dəfə çox istehlak məhsulları satılmışdır. Elektron şəbəkə vasitəsi ilə qeyri-ərzaq məhsullarının satışı 2014-cü ilin səviyyəsini 1,9 dəfə üstələyərək 12,3 milyon manata bərabər olmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2015-ci ildə iaşə xidmətlərinin həcmi 2014-cü ilə müqayisədə 14,0 faiz artaraq 1111,2 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 38

İaşə xidmətlərinə dair əsas göstəricilər

	2015-ci ildə, min manatla	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
İaşə xidmətlərinin həcmi	1 111232,0	114,0
o cümlədən:		
dövlət mülkiyyəti	15254,5	101,2
qeyri-dövlət mülkiyyəti	1 095977,5	114,2
ondan:		
hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	626986,9	121,1

Qeyri-dövlət sektorunda iaşə xidmətlərinin 42,8 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 57,2 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşmüşdür. Bu dövr ərzində hüquqi şəxs statuslu qeyri-dövlət müəssisələrində iaşə xidmətlərinin həcmi 2014-cü ilə müqayisədə 6,0 faiz artaraq 469,0 milyon manata çatmışdır.

İl ərzində ölkə əhalisinin hər bir nəfəri orta hesabla 116,6 manatlıq iaşə xidmətlərindən istifadə etmişdir ki, bu da ötən ilin müvafiq göstəricisindən 15,1 manat çox olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər

2015-ci ilin yanvar-dekabr aylarında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin həcmi 2014-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,1 faiz artaraq 7462,8 milyon manat olmuşdur. Artımın 56,9 faizi hüquqi şəxslərin fəaliyyəti nəticəsində və onlar tərəfindən əhaliyə 5440,6 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir. Bu, 2014-cü ilin müvafiq dövrünün göstəricisini 3,9 faiz üstələmişdir.

Cədvəl 39

Pullu xidmətlərin həcmi

	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları, milyon manat	2015-ci ilin yanvar- dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Göstərilmiş pullu xidmətlərin ümumi həcmi-cəmi	7462,8	105,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyətli hüquqi şəxslər tərəfindən	1598,5	101,4
qeyri-dövlət subyektləri tərəfindən	5864,3	106,2
ondan hüquqi şəxs yaratmadan fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar	2022,2	108,4

Hesabat dövründə hər bir ölkə sakini orta hesabla 65,3 manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,2 manat çox müxtəlif pullu xidmətlərdən istifadə etmişdir.

REAL SEKTOR

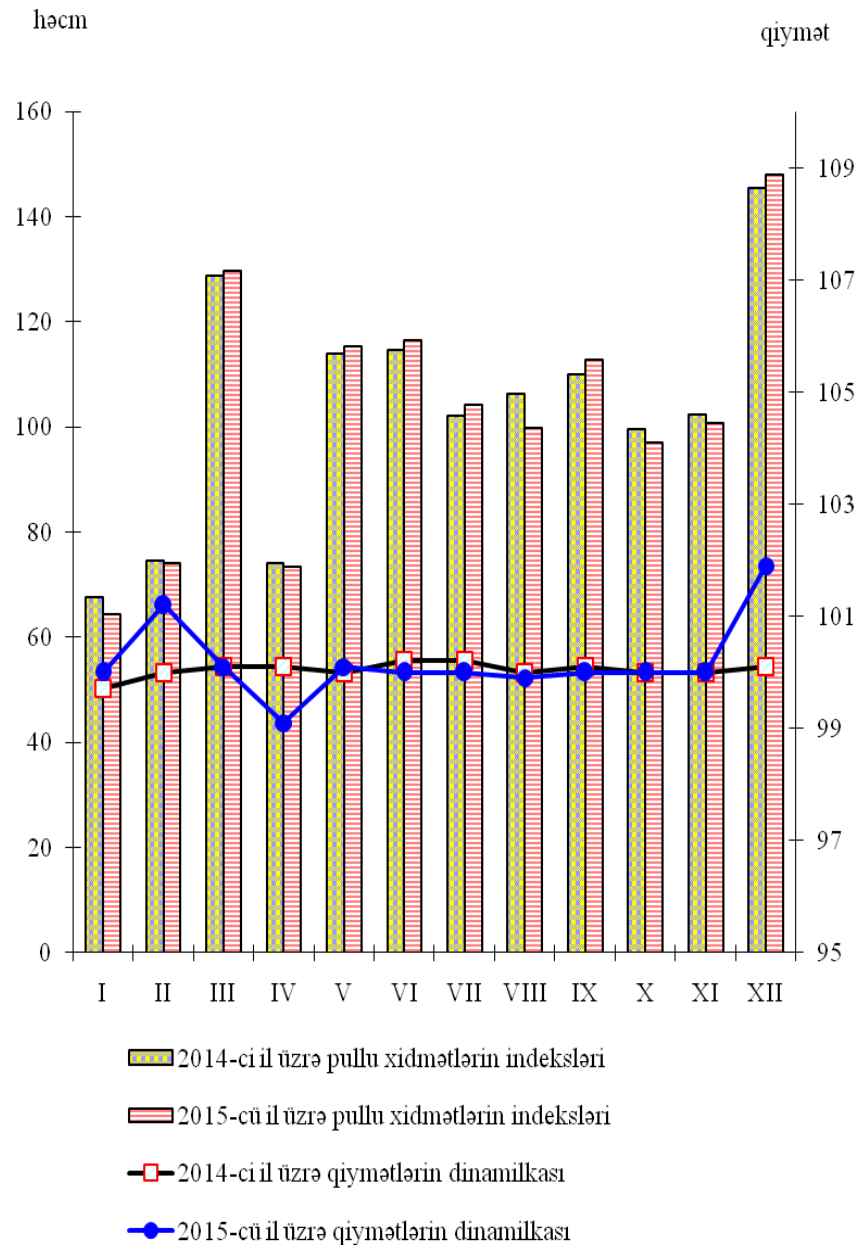
Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin dinamikası aşağıdakı kimi olmuşdur:

Cədvəl 40

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin indekslərinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən fiziki şəxslər üzrə
2014-cü il			
Yanvar	107,8	106,9	110,5
Yanvar-fevral	106,9	105,5	111,3
Yanvar-mart	107,0	105,5	111,8
Yanvar-aprel	106,6	105,2	111,2
Yanvar-may	106,7	105,5	110,3
Yanvar-iyun	106,9	105,6	110,9
Yanvar-iyul	106,6	105,3	110,9
Yanvar-avqust	106,3	105,1	110,4
Yanvar-sentyabr	106,4	105,1	110,5
Yanvar-oktyabr	106,6	105,3	110,5
Yanvar-noyabr	106,5	105,1	110,6
Yanvar-dekabr	107,2	105,7	111,6
2015-ci il			
Yanvar	105,5	104,8	107,6
Yanvar-fevral	105,1	104,6	106,5
Yanvar-mart	105,3	104,4	108,0
Yanvar-aprel	105,2	104,1	108,5
Yanvar-may	105,4	104,0	109,6
Yanvar-iyun	106,0	104,4	110,9
Yanvar-iyul	106,7	104,9	112,1
Yanvar-avqust	106,2	104,7	110,7
Yanvar-sentyabr	106,2	104,6	110,9
Yanvar-oktyabr	105,8	104,3	110,3
Yanvar-noyabr	105,4	104,0	109,3
Yanvar-dekabr	105,1	103,9	108,4

**Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

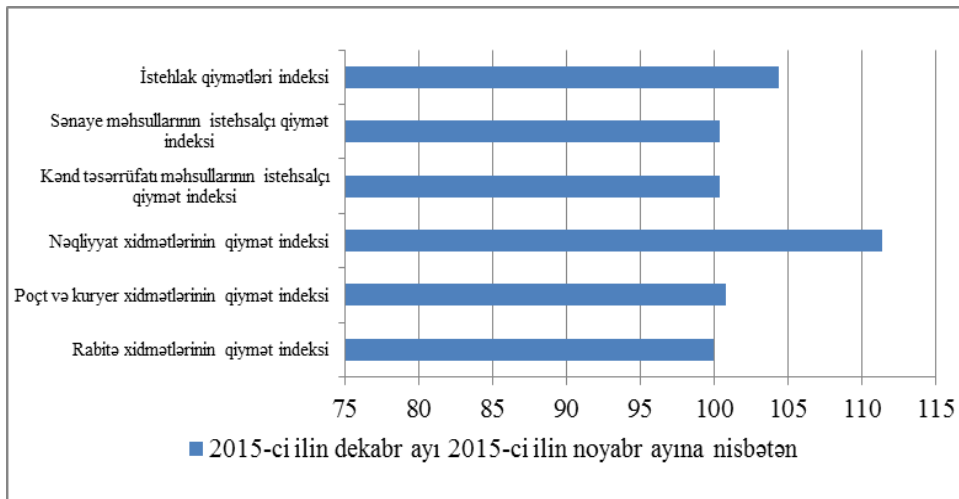
Qiymət indeksləri

Cədvəl 41

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	104,4	104,0
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,4	69,4
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,4	101,2
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	111,4	111,9
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	102,4
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	96,0

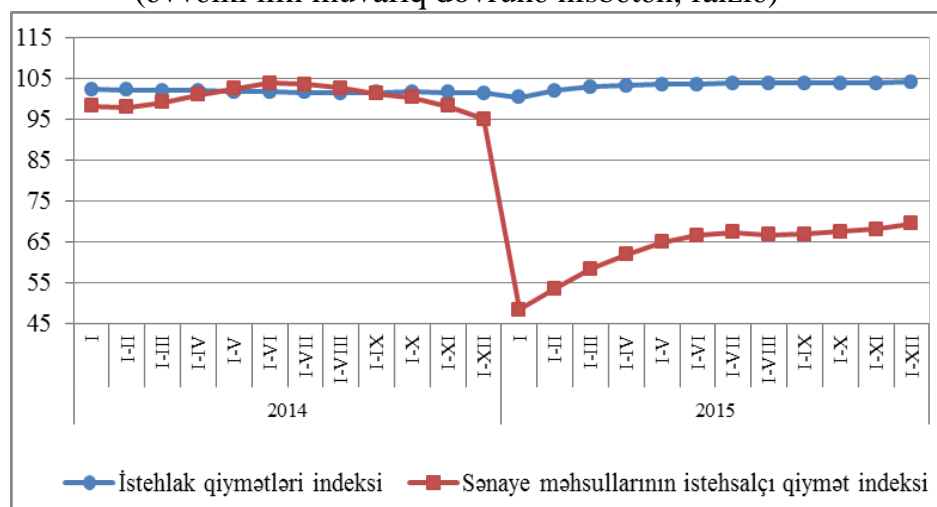
Qrafik 23

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 24

**İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və
sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi**
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2015-ci ilin dekabr ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri noyabr ayına nisbətən 4,4 faiz, 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 4,0 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2014-cü il				
Yanvar	99,8	102,2	100,2	102,6
Fevral	100,4	102,1	100,8	102,4
Mart	100,3	102,0	100,6	102,2
I rüb	101,7	102,0	103,2	102,2
Aprel	100,2	101,9	100,2	101,9
May	99,2	101,7	98,1	101,5
İyun	98,8	101,6	97,1	101,2
II rüb	99,6	101,2	98,7	100,2

REAL SEKTOR

...ardı...

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
İyul	99,2	101,5	98,0	100,9
Avqust	100,0	101,4	99,9	100,8
Sentyabr	101,1	101,5	102,6	101,0
III rüb	98,5	101,5	96,2	100,7
Oktyabr	100,3	101,6	100,6	101,1
Noyabr	100,1	101,5	100,2	101,1
Dekabr	100,5	101,4	101,1	101,0
IV rüb	101,3	101,0	102,9	100,8
2015-ci il				
Yanvar	100,2	100,2	100,4	99,6
Fevral	104,0	102,0	106,6	102,5
Mart	100,9	102,8	101,8	103,9
I rüb	103,6	102,8	106,3	103,9
Aprel	99,8	103,1	100,5	104,6
May	99,4	103,4	98,5	105,2
İyun	98,9	103,5	97,3	105,5
II rüb	100,9	104,2	101,8	107,2
İyul	99,3	103,7	98,3	105,8
Avqust	99,9	103,8	99,7	106,0
Sentyabr	100,3	103,7	100,6	106,0
III rüb	98,3	104,1	96,0	106,9
Oktyabr	100,1	103,7	100,3	105,9
Noyabr	100,4	103,7	100,9	105,9
Dekabr	104,4	104,0	104,5	106,1
IV rüb	102,0	104,9	102,7	106,7

REAL SEKTOR

...sonu

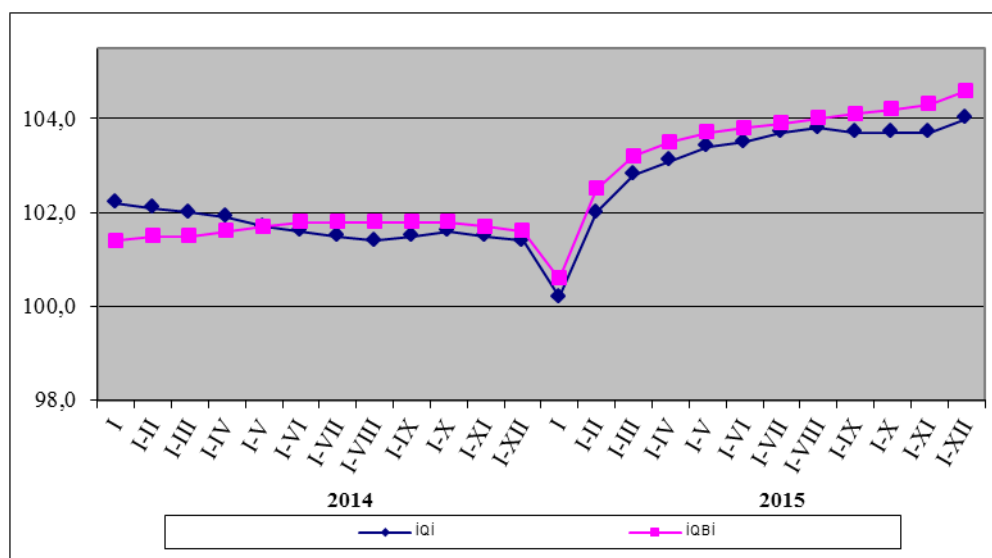
	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2014-cü il				
Yanvar	100,0	103,5	99,1	100,2
Fevral	100,0	103,5	100,0	100,2
Mart	100,0	103,5	100,1	100,3
I rüb	101,9	103,5	99,5	100,3
Aprel	100,2	103,6	100,1	100,3
May	100,0	103,6	100,0	100,3
İyun	99,9	103,6	100,2	100,3
II rüb	100,2	103,7	100,2	100,4
İyul	100,0	103,6	100,2	100,4
Avqust	100,0	103,6	100,0	100,4
Sentyabr	100,0	103,6	100,1	100,4
III rüb	100,0	103,7	100,4	100,5
Oktyabr	100,0	103,6	100,0	100,4
Noyabr	100,0	103,5	100,0	100,4
Dekabr	100,0	103,2	100,1	100,3
IV rüb	100,0	102,1	100,1	100,1
2015-ci il				
Yanvar	100,0	100,2	100,0	100,8
Fevral	103,1	101,7	101,2	101,4
Mart	100,5	102,4	100,1	101,6
I rüb	102,2	102,4	101,0	101,6
Aprel	99,5	102,6	99,1	101,5
May	100,2	102,7	100,1	101,4
İyun	100,0	102,8	100,0	101,3
II rüb	101,0	103,3	99,6	101,0
İyul	100,0	102,9	100,0	101,2
Avqust	100,1	103,0	99,9	101,2
Sentyabr	100,1	103,0	100,0	101,1
III rüb	100,2	103,5	100,0	100,7
Oktyabr	100,1	103,1	100,0	101,1
Noyabr	100,0	103,1	100,0	101,0
Dekabr	107,1	103,8	101,9	101,2
IV rüb	102,5	106,1	100,7	101,3

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları ilə müqayisədə 104,6 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 25

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi

(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2015-ci ilin dekabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri noyabr ayına nisbətən 4,5 faiz, 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 6,1 faiz bahalaşmışdır.

**Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının
qiymət indeksləri**

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar- dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2014-cü ilin yanvar- dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	103,9	110,7	100,9
Ət məhsulları	101,0	101,9	100,3
Balıq məhsulları	102,0	101,9	114,2
Süd məhsulları, pendir və yumurta	101,9	105,6	101,5
Yağ və piylər	104,7	114,3	102,6
Meyvələr	106,7	106,7	97,8
Tərəvəzlər	110,3	95,1	94,3
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	102,9	105,9	100,1
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	102,0	107,7	102,6
Kofe, çay, kakao	104,9	112,1	102,3
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,7	105,4	100,8
Araq, brendi (konyak)	101,3	109,1	100,6
Tütün məmulatları	116,1	166,3	113,6

2015-ci ilin dekabr ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri noyabr ayına nisbətən 7,1 faiz, 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 3,8 faiz bahalaşmışdır.

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar- dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2014-cü ilin yanvar- dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	103,7	102,9	99,7
Geyim	103,4	100,8	100,8
Ayaqqabı	103,1	100,0	100,2
İnşaat materialları	108,1	108,3	100,9
Mebel və ev əşyaları	105,1	102,1	101,1
Xalça və digər döşəmə örtükləri	108,6	99,5	100,9
Məişət cihazları	113,7	132,6	100,3
Kiçik elektrik cihazları	112,6	127,2	100,3
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	106,9	103,4	101,4
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	107,6	103,4	101,0
Dərmanlar	126,9	102,1	100,1
Tibb təyinatlı digər məhsullar	115,7	101,9	100,5
Müalicə ləvazimatları və cihazları	108,0	101,5	100,8
Minik avtomobilləri	107,7	103,6	97,3
Velosipedlər	105,7	103,4	100,8
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	113,9	104,6	100,3
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	101,0	129,8
Telefon aparatları	110,5	100,1	97,9
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	108,5	122,7	98,7
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompyuter, noutbuk, planşet)	110,5	125,3	99,2

...sonu

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar- dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2014-cü ilin yanvar- dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Uzunmüddətli istifadə üçün istirahət əşyaları və musiqi alətləri	101,2	101,3	98,5
Oyuncaqlar	103,0	103,0	100,2
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	101,7	101,3	99,7
Ev heyvanları üçün yemlər	108,0	101,2	96,2
Kitablar	100,8	101,6	102,1
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,4	100,1	100,8
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	102,5	101,3	100,8
Şəxsi gigiyena əşyaları, saç qurutmaq üçün fenlər	108,6	102,3	101,6
Zərgərlik məmulatları	111,1	102,0	98,7
Sair şəxsi istifadə əşyaları	103,5	101,8	101,8

2015-ci ilin dekabr ayında əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymətləri noyabr ayına nisbətən 1,9 faiz, 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən isə 1,2 faiz bahalaşmışdır.

Əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiymət indeksləri

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar- dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	101,1	101,7	102,0
Ayaqqabıların təmiri	100,3	99,8	100,7
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,5	103,4	108,2
Mənzil sahəsinin saxlanması və təmiri üçün lazım olan materiallar	100,8	99,4	102,4
Soyuq su təchizatı	100,0	100,0	100,0
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	100,0	100,0
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	100,0	100,0
Təbii qaz təchizatı	100,0	100,0	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,3	101,1	102,8
Məişət cihazlarının təmiri	100,8	101,2	101,1
Ev və məişət xidmətləri	100,0	102,3	100,0
Tibbi xidmətlər	100,4	101,2	102,2
Stomatoloji xidmətlər	101,7	98,6	101,5
Xəstəxana xidmətləri	100,0	99,6	101,3
Avtomobillərin təmiri	100,7	101,1	101,5
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,2	79,4	100,4
Dəmir yolu ilə sərnişindaşıma xidməti	115,3	102,1	107,3
Avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	100,0	100,1	102,5
Hava nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	125,9	101,1	108,8
Dəniz nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma xidməti	148,0	139,6	88,5

... ardı

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2014-cü ilin yanvar-dekabr ayları 2013-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	86,8
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	106,9	107,2	97,8
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	105,4	104,8
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	103,7	102,0	101,1
Mehmanxana xidməti	101,2	102,0	102,2
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,5	101,7	101,8
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

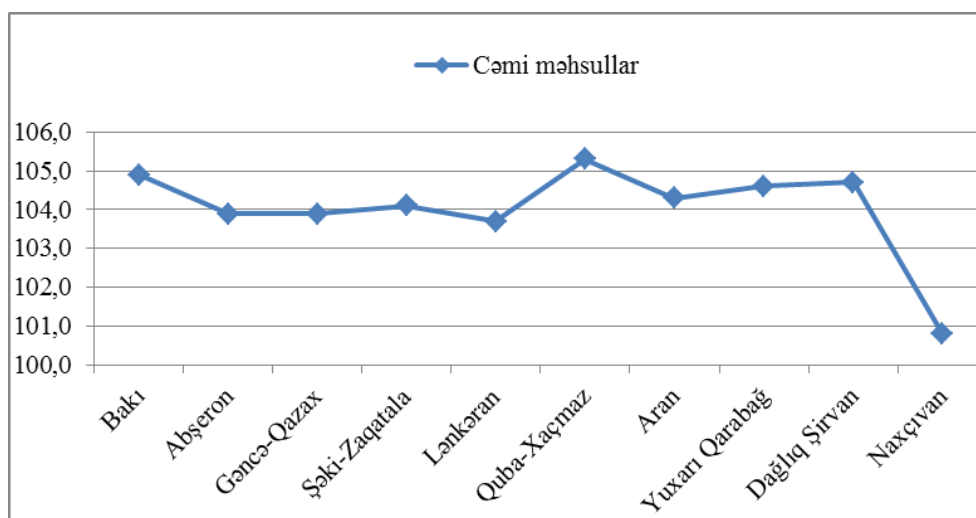
Cədvəl 46

Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2015-ci ilin dekabr ayında istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

	Cəmi məhsullar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	104,9	106,0	108,0	101,3
Abşeron	103,9	103,5	108,7	100,4
Gəncə-Qazax	103,9	103,9	107,1	101,3
Şəki-Zaqatala	104,1	103,6	107,0	101,7
Lənkəran	103,7	104,1	106,0	100,8
Quba-Xaçmaz	105,3	105,2	110,0	101,2
Aran	104,3	104,9	106,7	101,6
Yuxarı Qarabağ	104,6	105,4	108,5	100,5
Dağlıq Şirvan	104,7	103,6	109,1	102,6
Naxçıvan	100,8	101,9	100,0	100,0

Qrafik 26

**İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

**İstehsalçı və idxal-ixrac məhsullarının
qiymət indeksləri**

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2015-ci ilin dekabr ayında bitkiçilik məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,6 faiz, heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri isə 0,2 faiz bahalaşmışdır. Ümumilikdə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,4 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsulları üzrə istehsalçı qiymətləri 5,0 faiz bahalaşmış, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətlərində isə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları - cəmi	100,4	101,2
o cümlədən:		
bitkiçilik məhsulları	100,6	100,8
heyvandarlıq məhsulları	100,2	101,0
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	104,4
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	105,0	102,9

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2015-ci ilin dekabr ayında mədənçıxarma sənayesi üzrə istehsalçı qiymətləri 1,0 faiz bahalaşmış, emal sənayesi üzrə 2,5 faiz ucuzlaşmış, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı və elektirk enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələri üzrə isə qiymətlərdə dəyişiklik baş verməmişdir. Ümumilikdə sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 0,4 faiz bahalaşmışdır.

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	100,4	69,4
Mədənçıxarma sənayesi	101,0	65,5
Emal sənayesi	97,5	91,9
Elektirk enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,0	102,5
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	100,0

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2015-ci ilin dekabr ayında sərnışındaşıma xidmətlərinin qiymətləri 8,2 faiz, yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 12,4 faiz bahalaşmışdır. Ümumilikdə nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 11,4 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində poçt və kuryer xidmətlərinin qiymətləri 0,8 faiz bahalaşmış, rabitə xidmətləri qiymətlərində isə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 49

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2015-ci ilin dekabr ayı 2015-ci ilin noyabr ayına nisbətən, faizlə	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları 2014-cü ilin yanvar-dekabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi – cəmi	111,4	111,9
o cümlədən:		
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	112,4	115,2
Sərnışındaşıma nəqliyyatı xidməti	108,2	100,7
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,8	102,4
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	96,0

Mənzil bazarında qiymət indeksləri. 2015-ci ilin IV rübündə ilkin mənzil bazarında qiymətlər 0,8 faiz, təkrar mənzil bazarında 2,5 faiz ucuzlaşmışdır. Ümumilikdə mənzil bazarında qiymətlər əvvəlki rüblə müqayisədə 2,4 faiz ucuzlaşmışdır.

Cədvəl 50

Mənzil bazarında qiymət indeksləri

	2015-ci ilin IV rübü 2015-ci ilin III rübünə nisbətən, faizlə	2015-ci ilin IV rübü 2014-cü ilin IV rübünə nisbətən, faizlə
Mənzil bazarında qiymət indeksi	97,6	99,0
İlkin mənzil bazarında qiymət indeksi	99,2	106,3
Təkrar mənzil bazarında qiymət indeksi	97,5	98,9

İdxal olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2015-ci ilin noyabr ayında MDB ölkələrindən idxal olunan məhsulların qiymətləri 0,7 faiz, digər ölkələrdən idxal olunan məhsulların qiymətləri isə 0,4 faiz bahalaşmışdır. Ümumilikdə idxal olunan məhsulların qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,5 faiz bahalaşmışdır.

İxrac olunan məhsulların qiymət indeksləri. 2015-ci ilin noyabr ayında MDB ölkələrinə ixrac olunan məhsulların qiymətləri 1,3 faiz, digər ölkələrə ixrac olunan məhsulların qiymətləri isə 8,0 faiz ucuzlaşmışdır. Ümumilikdə ixrac olunan məhsulların qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 7,6 faiz ucuzlaşmışdır.

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2015-ci il dekabrın 1-nə ölkənin bank sektorunun kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 18,7 milyard manat təşkil etmiş, onun 14,1 milyard manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur.

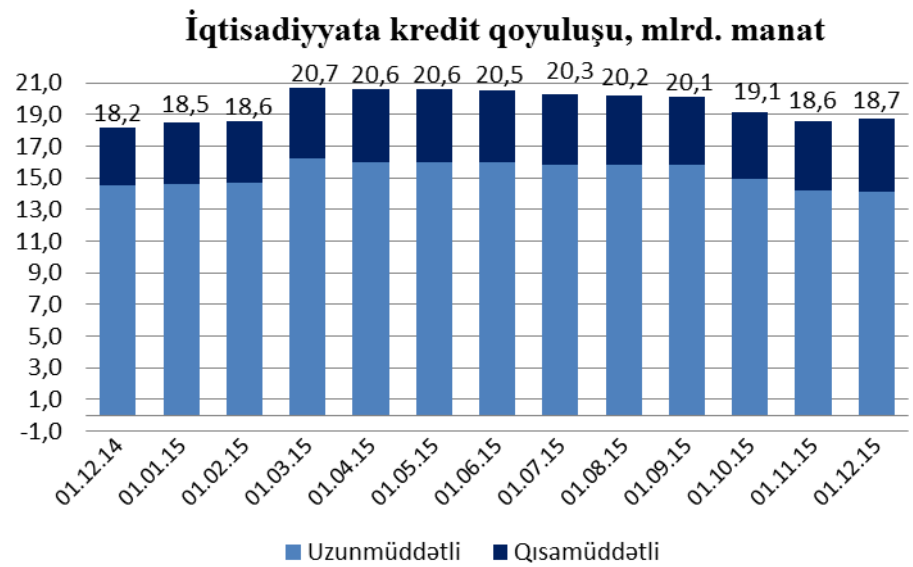
Kreditlərin 32,8 faizi dövlət, 64,2 faizi qeyri-dövlət bankları, 3,0 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqlarının payına düşmüşdür.

Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 6,6 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 51

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2015-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	18744,3	103,3
o cümlədən:		
- qısamüddətli	4650,3	125,1
- uzunmüddətli	14094,0	97,6
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1229,6	125,3
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	6,6	-

Məşğulluq və işsizlik

2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 4915,3 min nəfər olmuş, onlardan 4671,6 min nəfərini iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əhali təşkil etmişdir.

2015-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə müddə ilə işləyənlərin sayı 1504,0 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 879,4 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 624,6 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 34,5 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1469,5 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 21,6 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 6,4 faizi tikintidə, 6,4 faizi emal sənayesində, 3,0 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,3 faizi mədənçıxarma sənayesində, 1,8 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 1,7 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 22,4 faizi təhsil, 19,0 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,8 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 6,7 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,9 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 3,8 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 2,0 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,7 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və 1,0 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar sahələrində çalışmışlar.

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 151,3 saat təşkil etmişdir.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bir işçiə düşən
orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,0
Mədənçıxarma sənayesi	147,7
Emal sənayesi	147,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	151,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	152,0
Tikinti	153,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	157,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	146,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	148,8
İnformasiya və rabitə	150,3
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	153,1
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	149,1
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	150,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	147,9
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	152,2
Təhsil	150,8
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	147,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	150,6
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	134,4

2016-cı il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 28,9 min nəfər olmuş, onların 38,6 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizliyə görə müavinətin orta məbləği 262,3 manat olmuşdur.

Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı

(1 yanvar 2016-cı il vəziyyətinə)

	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	28877	1543*
Bakı şəhəri – cəmi	12113	718
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1499	136
o cümlədən:		
Xızı rayonu	112	5
Abşeron rayonu	374	54
Sumqayıt şəhəri	1013	77
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	1799	151
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	605	40
Qazax rayonu	337	19
Ağstafa rayonu	133	13
Tovuz rayonu	101	18
Şəmkir rayonu	229	21
Gədəbəy rayonu	189	13
Daşkəsən rayonu	4	1
Samux rayonu	19	6
Göygöl rayonu	103	4
Goranboy rayonu	59	15
Naftalan şəhəri	20	1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	803	81
o cümlədən:		
Balakən rayonu	113	16
Zaqatala rayonu	43	3
Qax rayonu	209	20
Şəki şəhəri	221	19
Oğuz rayonu	43	12
Qəbələ rayonu	174	11
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	839	40
o cümlədən:		
Astara rayonu	95	7
Lənkəran şəhəri	200	7
Lerik rayonu	36	6
Yardımlı rayonu	98	5

REAL SEKTOR

...ardı...

	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Masallı rayonu	122	5
Cəlilabad rayonu	288	10
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	969	49
o cümlədən:		
Qusar rayonu	373	-
Xaçmaz rayonu	80	20
Quba rayonu	279	8
Şabran rayonu	167	5
Siyəzən rayonu	70	16
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	7204	235
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	443	9
Beyləqan rayonu	94	15
Ağcabədi rayonu	314	7
Bərdə rayonu	1533	20
Neftçala rayonu	267	4
Biləsuvar rayonu	335	16
Salyan rayonu	146	11
Yevlax şəhəri	373	11
Mingəçevir şəhəri	1621	42
Ağdaş rayonu	20	-
Ucar rayonu	32	4
Zərdab rayonu	31	-
Kürdəmir rayonu	401	10
İmişli rayonu	67	15
Saatlı rayonu	27	8
Sabirabad rayonu	396	17
Hacıqabul rayonu	386	30
Şirvan şəhəri	718	16
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1543	57
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	224	21
Füzuli rayonu	32	5
Ağdam rayonu	614	7
Tərtər rayonu	510	10
Xocalı rayonu	86	4
Şuşa rayonu	37	7
Xocavənd rayonu	40	3
Xankəndi şəhəri	-	-

REAL SEKTOR

... sonu

	İşsiz statusuna malik olanlar, nəfər	onlardan işsizliyə görə müavinət alanlar
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1317	35
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	870	8
Laçın rayonu	199	8
Qubadlı rayonu	201	13
Zəngilan rayonu	47	6
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	791	41
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	57	8
İsmayilli rayonu	392	5
Ağsu rayonu	170	21
Şamaxı rayonu	172	7
Naxçıvan iqtisadi rayonu – cəmi	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən işsizlik statusuna malik olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar.

Dövlət büdcəsi

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 15455,3 milyon manat, xərcləri 15469,2 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 13,9 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 0,03 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Cədvəl 54

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2015-ci ilin yanvar-noyabrı 2014-cü ilin yanvar- noyabrına nisbətən, faizlə
	2015-ci ilin yanvar- noyabr ayları	2014-cü ilin yanvar- noyabr ayları	
Gəlirlər – cəmi	15455,3	17168,9	90,0
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	980,0	876,7	111,8
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2027,9	2217,1	91,5
Torpaq vergisi	47,7	32,9	145,0
Əmlak vergisi	135,3	128,6	105,2
Əlavə dəyər vergisi	3065,8	2799,3	109,5
Sadələşdirilmiş vergi	182,1	142,1	128,1
Aksiz	609,5	754,5	80,8
Yol vergisi	72,6	36,6	198,4
Mədən vergisi	106,7	113,4	94,1
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	536,2	650,9	82,4
Digər daxilolmalar	7691,5	9416,8	81,7

Daxilolmaların 19,8 faizi əlavə dəyər vergisi, 13,1 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 6,3 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,9 faizi aksizlər, 7,1 faizi digər vergilər, 49,8 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2015-ci ilin yanvar-noyabrı 2014-cü ilin yanvar- noyabrına nisbətən, faizlə
	2015-ci ilin yanvar- noyabr ayları	2014-cü ilin yanvar- noyabr ayları	
Xərclər – cəmi	15469,2	15096,9	102,5
o cümlədən:			
Ümumi Dövlət Xidmətləri	1519,3	1201,6	126,4
ondan:			
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	152,2	121,3	125,5
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	921,7	920,4	100,1
Təhsil	1268,2	1209,0	104,9
Səhiyyə	563,4	552,7	101,9
Sosial müdafiə və sosial təminat	1749,9	1781,9	98,2
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	226,7	260,9	86,9
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	5775,1	6124,0	94,3
o cümlədən:			
- mənzil və kommunal təsərrüfatı	247,1	322,1	76,7
- kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	454,7	433,4	104,9
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	4714,2	5018,5	93,9
- nəqliyyat və rabitə	108,2	72,8	148,6
- yanacaq və enerji	3,3	1,5	220,0
- iqtisadi fəaliyyət	247,6	275,7	89,8
Digər xərclər	3444,9	3046,4	113,1
Kəsir (-)/profisit	-13,9	2072,0	-

Büdcə vəsaitlərinin 37,3 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin 11,3 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 8,2 faizi təhsil, 3,6 faizi səhiyyə sahələrinin, 39,6 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 56

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

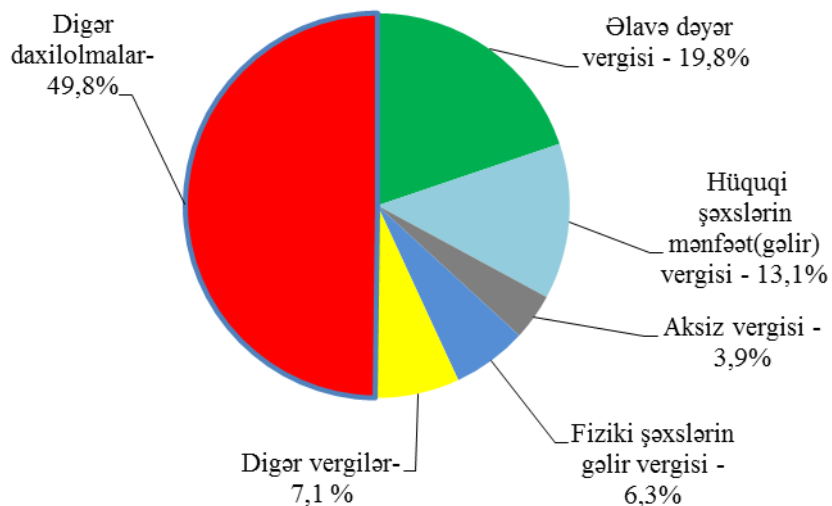
	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	30,9
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	6,3	2,0
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	13,1	4,0
Torpaq vergisi	0,3	0,1
Əmlak vergisi	0,9	0,3
Əlavə dəyər vergisi	19,8	6,1
Sadələşdirilmiş vergi	1,2	0,4
Aksiz	3,9	1,2
Yol vergisi	0,5	0,1
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	3,5	1,1
Digər daxilolmalar	49,8	15,4

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	30,9
o cümlədən:		
Ümumi Dövlət Xidmətləri	9,8	3,0
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1,0	0,3
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	6,0	1,9
Təhsil	8,2	2,5
Səhiyyə	3,6	1,1
Sosial müdafiə və sosial təminat	11,3	3,5
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,5	0,5
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	37,3	11,5
o cümlədən:		
- mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,6	0,5
- kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	2,9	0,9
- sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	30,5	9,4
- nəqliyyat və rabitə	0,7	0,2
- yanacaq və enerji	0,02	0,01
- iqtisadi fəaliyyət	1,6	0,5
Digər xərclər	22,3	6,9
Kəsir	-	0,03

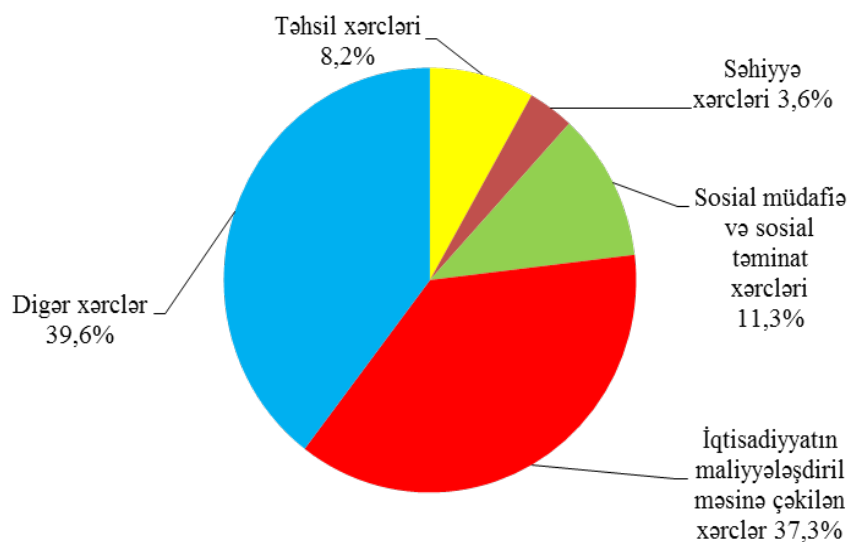
Qrafik 28

**2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə gəlirlərinin
strukturu**

Qrafik 29

**2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Xarici ticarət

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 162 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 109 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 145 ölkədən idxal olunmuşdur.

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ölkələrlə 18815,4 milyon ABŞ dolları məbləğində ticarət, o cümlədən 10619,2 milyon dollarlıq ixrac və 8196,2 milyon dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmışdır. Nəticədə, 2423,0 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır. 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən məhsul mübadiləsinin dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 4,1 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 16553,9 milyon dolları və ya 88,0 faizi MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrin, 2261,5 milyon dolları, yaxud 12,0 faizi MDB üzvü dövlətlərinin payına düşmüş və bu ölkə qrupları üzrə ticarət dövriyyəsinin fiziki həcmi müvafiq olaraq 1,7 faiz və 12,5 faiz azalmışdır. Dövriyyənin 8892,5 milyon dollarlıq hissəsi və ya 47,3 faizi Avropa İttifaqı ölkələri ilə ticarət əlaqələrinin sayəsində yaranmışdır.

MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrə ixrac olunmuş məhsulların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 2,7 faiz azalmış və bu ölkələrə 10151,7 milyon dollar həcmində məhsul göndərilmişdir. MDB üzvü dövlətlərinə ixrac olunmuş məhsulların həcmi 33,6 faiz azalaraq 467,5 milyon dollar təşkil etmişdir. İxracın ümumi həcmnin 4,4 faizi MDB, 59,7 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 35,9 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

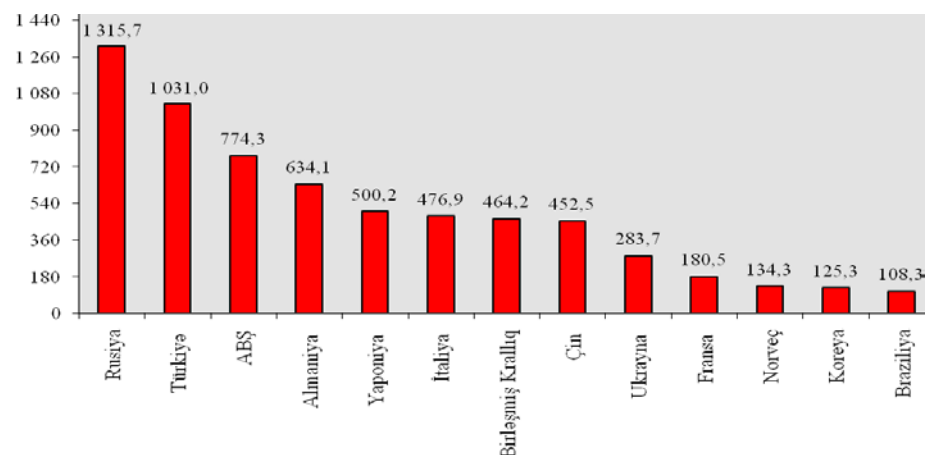
2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların 6402,2 milyon dollarlığı MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrdən daxil olmuşdur. İdxalın ümumi həcmnin 21,9 faizi MDB üzvü dövlətlərinin, 31,2 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 46,9 faizi isə digər ölkələrin hesabına formalaşmışdır.

Xarici ticarət dövriyyəsinin 83,4 faizi İtaliya, Almaniya, Rusiya, Türkiyə, ABŞ, Fransa, İsrail, Çexiya, Avstriya, Yaponiya, Çin, İndoneziya, Birləşmiş Krallıq, Gürcüstan, İspaniya, Portuqaliya, Ukrayna, Tunis, Hindistan, Kanada və Tailand dövlətlərinin hesabına formalaşmışdır.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi həcmnin 16,1 faizi Rusiyanın, 12,6 faizi Türkiyənin, 9,4 faizi ABŞ-ın, 7,7 faizi Almaniyanın, 6,1 faizi Yaponiyanın, 5,8 faizi İtaliyanın, 5,7 faizi Birləşmiş Krallığın, 5,5 faizi Çinin, 3,5 faizi Ukraynanın, 2,2 faizi Fransanın, 1,6 faizi Norveçin, 1,5 faizi Koreyanın, hər birində 1,3 faiz olmaqla Braziliya və Avstriyanın, 1,2 faizi Sinqapurun, hər birində 1,1 faiz olmaqla Niderland və Qazaxıstanın, hər birində 1,0 faiz olmaqla İsveçrə, İran və Polşanın, 13,3 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 30

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr
(milyon ABŞ dolları ilə)

İdxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 25,8 faizini maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, 17,4 faizini qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, 13,7 faizini nəqliyyat vasitələri və onların hissələri,

10,7 faizini ərzaq məhsulları, 3,4 faizini tütün və tütün məmulatları, 3,0 faizini əczaçılıq məhsulları, 2,6 faizini oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, 2,3 faizini plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, 1,5 faizini neft məhsulları, 1,1 faizini mebel və onun hissələri, 0,3 faizini sement və sement klinkerləri, 18,2 faizini isə digər məhsullar təşkil etmişdir.

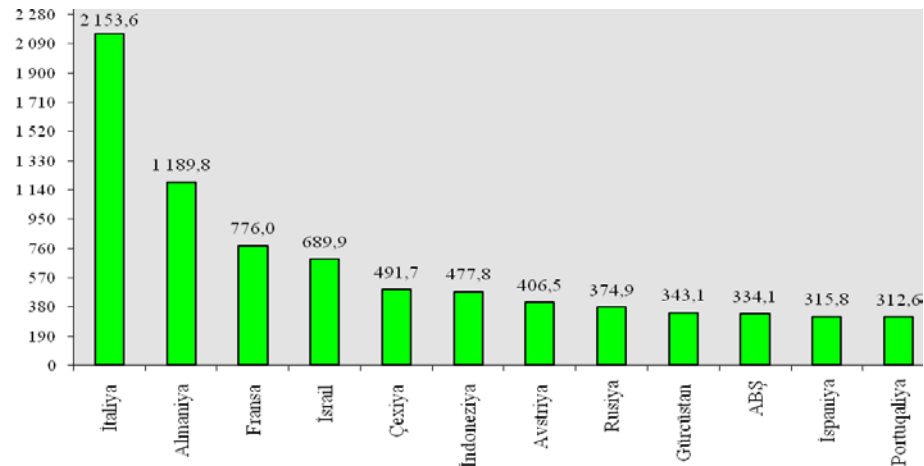
İdxalın ümumi həcmnin 58,4 faizini avtomobil, 25,0 faizini dəmiryolu, 10,0 faizini hava, 6,5 faizini dəniz nəqliyyatı, 0,1 faizini isə stasionar nəqliyyat vasitələri ilə idxal olunmuş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə buğda idxalı 16,8 faiz, təzə meyvə – 4,2 dəfə, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 36,8 faiz, mal əti – 11,9 faiz, təzə tərəvəz – 5,5 faiz, qara metallardan borular – 4,7 dəfə, qara metallardan çubuqlar – 48,0 faiz, polad prokatı – 26,1 faiz, məişət soyuducuları – 6,5 faiz artmış, xam şəkər və şəkər idxalı isə 28,8 faiz, bitki yağları – 1,4 faiz, çay – 13,5 faiz, minik avtomobilləri – 55,9 faiz, mebel – 21,8 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 41,2 faiz, sement və sement klinkerləri – 76,9 faiz, yük avtomobilləri – 57,2 faiz, paltaryuyan maşınlar – 40,2 faiz, məişət kondisionerləri – 34,6 faiz azalmışdır.

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəyə 22746 ədəd minik avtomobili, 803 ədəd avtobus, 1871 ədəd yük avtomobili idxal olunmuşdur.

İxrac olunmuş məhsulların 20,3 faizi İtaliyaya, 11,2 faizi Almaniya, 7,3 faizi Fransaya, 6,5 faizi İsrailə, 4,6 faizi Çexiyaya, 4,5 faizi İndoneziyaya, 3,8 faizi Avstriyaya, 3,5 faizi Rusiyaya, 3,2 faizi Gürcüstana, 3,1 faizi ABŞ-a, 3,0 faizi İspaniyaya, 2,9 faizi Portuqaliyaya, 2,6 faizi Türkiyəyə, 2,5 faizi Tunisə, hər birində 2,1 faiz olmaqla Kanada və Hindistana, 2,0 faizi Tailanda, 1,8 faizi Əfqanıstana, hər birində 1,6 faiz olmaqla Xorvatiya və İraqa, qalan 9,8 faizi isə digər ölkələrə göndərilmişdir.

**2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ixracda daha çox paya
malik olan ölkələr**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2015-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ixrac olunmuş məhsulların ümumi həcmnin 80,0 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəqli etmə, 9,6 faizini dəmiryolu, 8,4 faizini avtomobil, 1,2 faizini hava, 0,8 faizini dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, şəkər, bitki yağları, heyvan mənşəli piylər və yağlar, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar üstünlük təşkil etmişdir.

2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında təzə meyvə ixracı 9,6 faiz, təzə tərəvəz – 4,2 faiz, marqarin, qida üçün yararlı digər qarışıqlar – 11,1 faiz, polietilen – 2,4 faiz, emal olunmamış alüminium – 5,7 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 3,7 dəfə, pambıq parça ipliği – 14,5 faiz, pambıq lifi – 11,7 dəfə artmış, şəkər ixracı isə

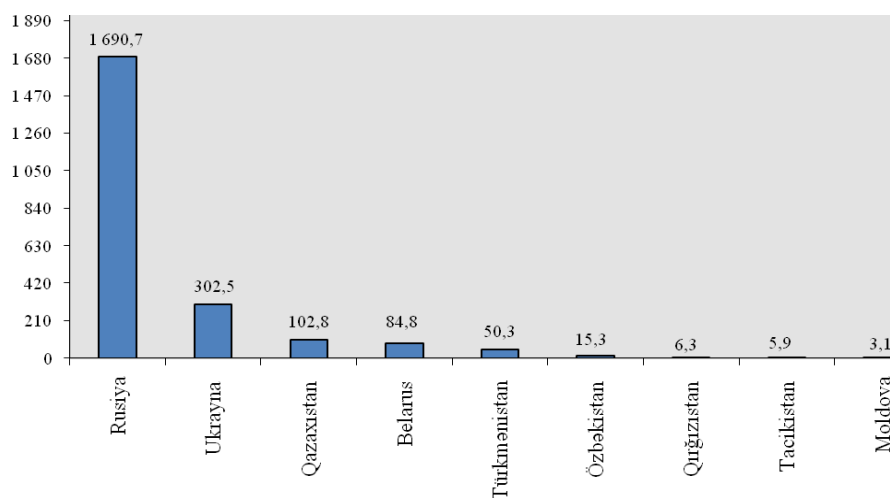
8,8 faiz, bitki yağları – 15,8 faiz, kartof – 25,6 faiz, çay – 18,9 faiz, qara metallardan borular – 62,0 faiz azalmışdır.

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının 1461,7 milyon dollar dəyərində ixracı 2014-cü ilin yanvar-noyabr aylarının səviyyəsini 3,6 faiz üstələmişdir.

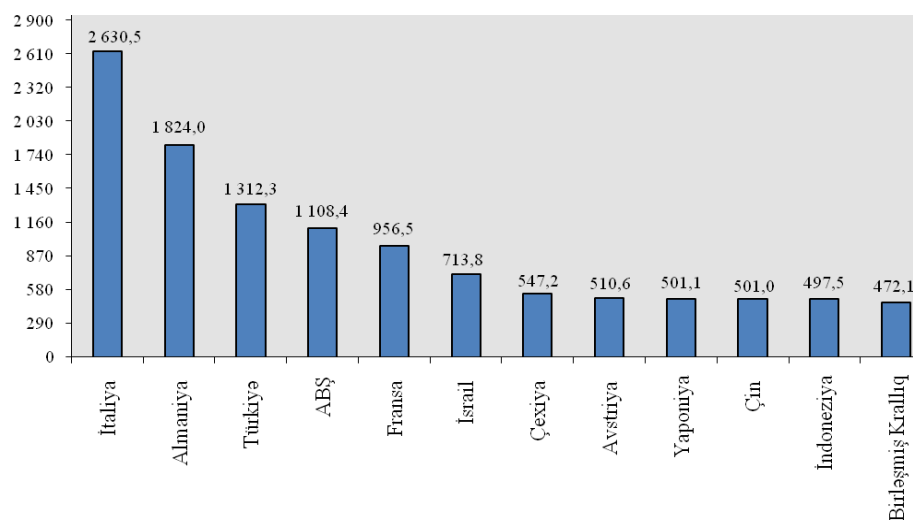
İxrac olunmuş, lakin 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında gömrük orqanlarında hələ ki, rəsmiləşdirilməyən xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri də nəzərə alınmaqla, xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi 23575,6 milyon ABŞ dollarına bərabər olmuş və 2014-cü ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə dövriyyənin fiziki həcmi 0,5 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin ümumi həcmnin 15379,4 milyon dollarını, yaxud 65,2 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsullar təşkil etmişdir. Xarici ticarət dövriyyəsinin 90,4 faizi, o cümlədən ixracın 97,0 faizi MDB üzvü dövlətləri istisna olmaqla digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 32

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

**2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında MDB üzvü
dövlətləri istisna olmaqla bəzi ölkələrlə ticarət
dövriyyəsi**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkəmizə 23,9 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Təsərrüfat subyektlərinin xarakteristikası

2015-ci il ərzində müəssisə və təşkilatların sayı 6,1 faiz artaraq, 2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə 100325 olmuşdur.

Artım əsasən iqtisadiyyatın “Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə”, “Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar”, “İnformasiya və rabitə”, “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, “Təhsil” sahələrində daha nəzərəcarpacaq dərəcədə olmuşdur.

Cədvəl 58

İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə təsərrüfat subyektlərinin sayı

Fəaliyyət növünün		01.01.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi sayı görə, %-lə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərflər işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommer- siya təşkilatları		
	CƏMİ	100325	84426	100,0	106,1
A	o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9561	8836	9,5	103,3
B	Mədənçıxarma sənayesi	791	790	0,8	103,0
C	Emal sənayesi	5799	5783	5,8	103,9
D	Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	309	267	0,3	101,0
E	Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	474	342	0,5	101,9
F	Tikinti	10641	10562	10,6	104,3
G	Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	25937	25915	25,8	104,2
H	Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1943	1918	1,9	105,5
İ	Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1544	1531	1,5	129,3
J	İnformasiya və rabitə	2456	2370	2,4	114,7
K	Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1591	1531	1,6	105,4
L	Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1203	1148	1,2	119,0

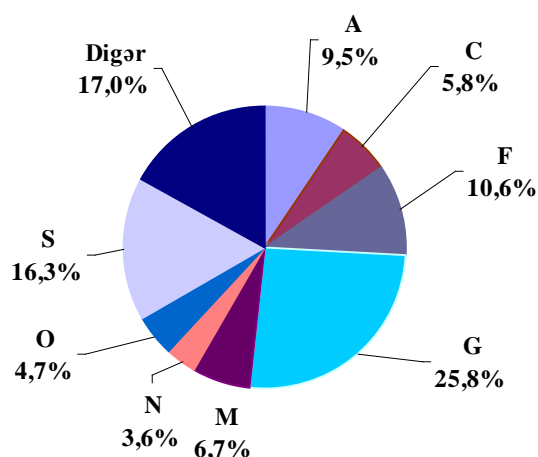
...ardı

Fəaliyyət növünün		01.01.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı		Ümumi sayı görə, %-lə	01.01.2015-ci il vəziyyətinə olan müəssisə və təşkilatların sayına görə, %-lə
hərflər işarəsi	Adı	Cəmi	o cümlədən kommersiya təşkilatları		
M	Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6677	6051	6,7	111,3
N	İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3577	3402	3,6	104,3
O	Dövlət idarəetməsi və müdafiə, sosial təminat	4769	0	4,7	99,2
P	Təhsil	3368	1232	3,4	110,0
Q	Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1657	1102	1,7	105,1
R	İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1573	1078	1,6	107,4
S	Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16362	10568	16,3	109,3
U	Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	93	0	0,1	104,5

“Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, “Tikinti”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” və “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” sahələrində müəssisə və təşkilatların Dövlət registrindəki xüsusi çəkisi daha yüksək olmuşdur.

Qrafik 34

Fəaliyyət növləri üzrə müəssisə və təşkilatların sayının
strukturu, yekuna nisbətən

Cədvəl 59

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət
üzrə mülkiyyət növlərinə görə bölgüsü
(2016-cı il yanvarın 1-nə)

Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
							Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Cəmi	10646	10,6	1694	1,7	87985	87,7	5781	5,8	1850	1,8
o cümlədən:										
A	566	5,9	49	0,5	8946	93,6	53	0,6	64	0,7
B	32	4,1	1	0,1	758	95,8	169	21,4	25	3,2
C	271	4,7	5	0,1	5523	95,2	342	5,9	292	5,0
D	253	81,9	0	0,0	56	18,1	11	3,6	4	1,3
E	202	42,6	3	0,6	269	56,8	19	4,0	19	4,0

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

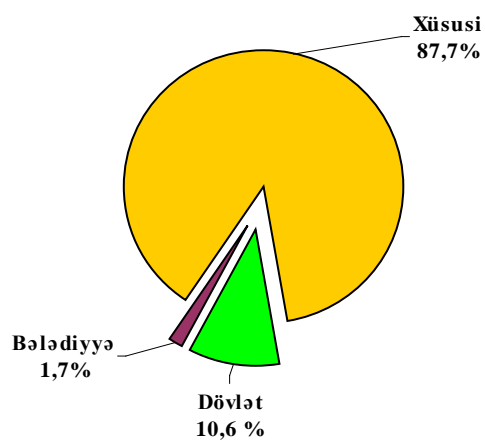
Fəaliyyət növləri	Mülkiyyət növlərinə görə									
	Dövlət müəssisələri		Bələdiyyə* müəssisələri		Xüsusi müəssisələr		o cümlədən:			
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Xarici müəssisələr		Birgə müəssisələr	
							Sayı	%	Sayı	%
F	501	4,7	17	0,2	10123	95,1	904	5,5	260	2,4
G	851	3,3	0	0,0	25086	96,7	1563	6,0	505	2,0
H	257	13,2	1	0,1	1685	86,7	212	10,9	51	2,6
İ	51	3,3	0	0,0	1493	96,7	142	9,2	58	3,8
J	225	9,2	0	0,0	2231	90,8	127	5,2	66	2,7
K	143	9,0	0	0,0	1448	91,0	81	5,1	54	3,4
L	95	8,0	0	0,0	1108	92,0	60	5,0	18	1,5
M	650	9,7	2	0,0	6025	90,3	1070	16,0	148	2,2
N	258	7,2	1	0,0	3318	92,8	200	5,6	69	1,9
O	3152	66,1	1608	33,7	9	0,2	2	0,0	1	0,0
P	2143	63,6	0	0,0	1225	36,4	80	2,4	18	0,5
Q	437	26,4	0	0,0	1220	73,6	84	5,1	29	1,7
R	426	27,1	3	0,2	1144	72,7	24	1,5	17	1,1
S	132	0,8	4	0,0	16226	99,2	548	3,4	152	0,9
U	1	1,1	0	0,0	92	98,9	90	2,2	0	0,0

Xüsusi mülkiyyətə aid olan müəssisə və təşkilatların əsas hissəsi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” (28,5%), “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” (18,4%), Tikinti” (11,5%), “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq” (10,2%), “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət” (6,8%) və “Emal sənayesi” (6,3%) sahələrinin payına düşür.

* Bələdiyyələr də daxil olmaqla

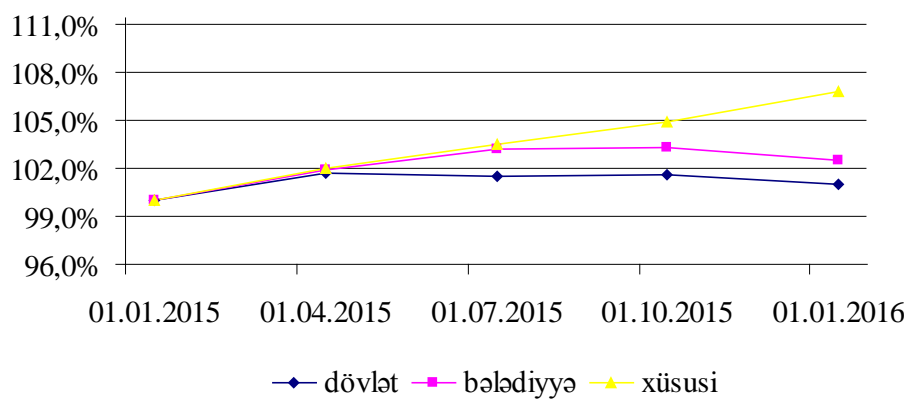
Qrafik 35

Müəssisə və təşkilatların sayının mülkiyyət növünə görə strukturu, yekuna nisbətən

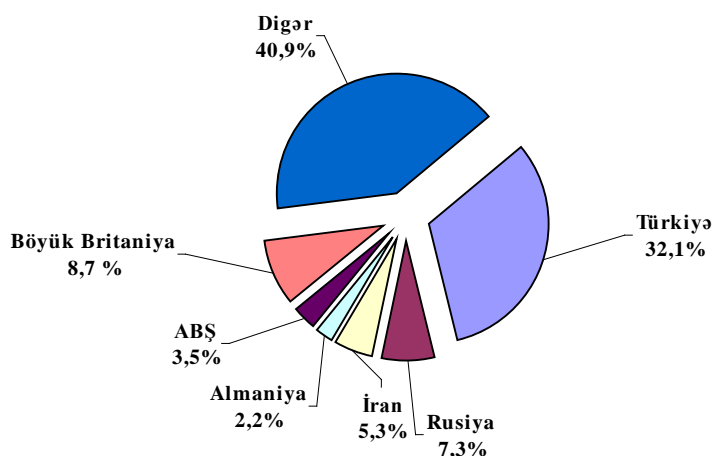

Qrafik 36

Mülkiyyət növlərinə görə müəssisə və təşkilatların sayının dəyişməsi, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə

Xarici investisiyalı və birgə müəssisələrin sayının ölkələr üzrə strukturu, yekuna nisbətən

Statistik Vahidlərin Dövlət Registrində qeydiyyatdan keçmiş tam xarici investisiyalı və birgə müəssisələr əsasən Türkiyə (32,1%), Böyük Britaniya (8,7%), Rusiya (7,3%), İran (5,3%), ABŞ (3,5%), Almaniya (2,2%) və digər ölkələrin (40,9%) sahibkarları tərəfindən yaradılmışdır.

Cədvəl 60

Müəssisə və təşkilatların demoqrafiyası

Fəaliyyət növləri	01.01.2016-c il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	100325	6266	6,3	504	0,5
o cümlədən:					
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	9561	333	3,5	24	0,3
Mədəniyyət sənayesi	791	35	4,4	7	0,9
Emal sənayesi	5799	206	3,5	29	0,5

...ardı

Fəaliyyət növləri	01.01.2016-c il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	309	9	2,9	2	0,6
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	474	19	4,0	3	0,6
Tikinti	10641	462	4,3	60	0,6
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	25937	1310	5,1	111	0,4
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1943	109	5,6	14	0,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1544	314	20,3	5	0,3
İnformasiya və rabitə	2456	264	10,7	14	0,6
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1591	88	5,5	10	0,6
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	1203	37	3,1	11	0,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	6677	588	8,8	46	0,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3577	243	6,8	22	0,6
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	4769	20	0,4	40	0,8
Təhsil	3368	319	9,5	23	0,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1657	75	4,5	8	0,5
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	1573	109	6,9	7	0,4
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	16362	1721	10,5	67	0,4
Toxunulmazlıq hüququ olan təşkilatların fəaliyyəti	93	5	5,4	1	1,1

2015-ci il ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların 22,0 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 13,3 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 11,9 faizi “Tikinti”, 9,1 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,9 faizi “Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat”, 5,8 faizi “Emal sənayesi”, qalanları isə digər sahələrin payına düşür.

Bu dövrdə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 27,4 faizi “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi”, 20,9 faizi “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, 9,4 faizi “Peşə, elmi və texniki fəaliyyət”, 7,4 faizi “Tikinti”, 5,3 faizi “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, 5,1 faizi “Təhsil”, qalanları isə digər bölmələrin payına düşür.

Cədvəl 61

**Yeni yaradılmış və ləğv edilmiş müəssisələrin sayının
mülkiyyət növlərinə görə strukturu**

Mülkiyyət növləri	01.01.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	100325	6266	6,3	504	0,5
o cümlədən: Dövlət mülkiyyətli müəssisələr	10646	255	2,4	88	0,8
Bələdiyyə mülkiyyətli müəssisələr*	1694	55	3,2	14	0,8
Xüsusi mülkiyyətli müəssisələr	87985	5956	6,8	402	0,5
o cümlədən: xarici müəssisələr (100% xarici investisiyalı)	5781	412	7,1	64	1,1
birgə müəssisələr	1850	115	6,2	16	0,9

* Bələdiyyələr də daxil edilməklə

2015-ci il ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 95,0 faizi xüsusi mülkiyyətli (o cümlədən 6,6 faizi tam xarici investisiyalı, 1,8 faizi birgə mülkiyyətli), 0,9 faizi bələdiyyə mülkiyyətli, 4,1 faizi dövlət mülkiyyətli müəssisələrin payına düşür.

Cədvəl 62

**İqtisadi rayonlar üzrə Statistik vahidlərin Dövlət
registrinin tərkibinin dəyişməsi**

	01.01.2016-cı il vəziyyətinə müəssisə və təşkilatların sayı	2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların sayı		2015-ci ilin yanvar-dekabr ayları ərzində ləğv edilmiş müəssisə və təşkilatların sayı	
		cəmi	%-lə	cəmi	%-lə
CƏMİ	100325	6266	6,3	504	0,5
Bakı	53448	3373	6,3	339	0,6
İqtisadi rayonlar:					
Abşeron iqtisadi rayonu	6437	508	7,9	31	0,5
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	6925	338	4,9	33	0,5
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	4324	190	4,4	7	0,2
Lənkəran iqtisadi rayonu	6071	679	11,2	7	0,1
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2987	121	4,1	6	0,2
Aran iqtisadi rayonu	13816	744	5,4	33	0,2
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	2033	109	5,4	5	0,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	507	9	1,8	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1907	152	8,0	14	0,7
Naxçıvan iqtisadi rayonu	1870	43	2,3	29	1,6

Qeydiyyatda olan müəssisə və təşkilatların 53,3 faizi Bakıda yerləşmişdir. Hesabat dövründə yeni yaradılmış müəssisə və təşkilatların 53,8 faizi Bakıda, 11,9 faizi Aran, 10,8 faizi Lənkəran, 8,1 faizi Abşeron və 5,4 faizi Gəncə-Qazax iqtisadi

rayonlarında qeydiyyatda alınmışlar. Statistik vahidlərin yaradılması prosesi Lənkəran (11,2%), Dağlıq Şirvan (8,0%), Abşeron (7,9%), Bakı şəhərində (6,3%), Yuxarı Qarabağ və Aran (5,4% hər birində), Gəncə-Qazax (4,9%), Şəki-Zaqatala (4,4%) və Quba-Xaçmaz (4,1%) iqtisadi rayonlarında daha fəal olunmuşdur.

Bu dövrdə Bakı şəhəri üzrə 339, Aran və Gəncə-Qazax iqtisadi rayonları üzrə 33 (hər birində), Abşeron iqtisadi rayonu üzrə 31, Naxçıvan iqtisadi rayonu üzrə 29, Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu üzrə 14, Şəki-Zaqatala və Lənkəran iqtisadi rayonları üzrə 7 (hər birində), Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu üzrə 6 və Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu üzrə isə 5 müəssisə ləğv edilmişdir.

2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkədə mövcud olan kiçik müəssisələrin sayı və strukturu “Kiçik sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu və “İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə kiçik sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənləşdirilməsi meyarlarının hədləri”nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyənləşdirilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarı əsasında götürülmüşdür.

Cədvəl 63

**Kiçik müəssisə və təşkilatların iqtisadi fəaliyyət növləri
üzrə sayı**

Fəaliyyət növləri	01.01.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
CƏMİ	79037	100,0	78,8
o cümlədən:			
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	8686	11,0	90,8
Mədənçıxarma sənayesi	717	0,9	90,7
Emal sənayesi	5394	6,8	93,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	104	0,1	33,7

Fəaliyyət növləri	...ardı		
	01.01.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Kiçik müəssisə və təşkilatların ümumi sayına görə, %-lə	Müəssisə və təşkilatların ümumi sayında kiçik müəssisələrin xüsusi çəkisi, %-lə
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	263	0,3	55,5
Tikinti	9914	12,5	93,2
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	24761	31,3	95,5
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1484	1,9	76,4
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1310	1,7	84,9
İnformasiya və rabitə	2065	2,6	84,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	910	1,2	57,2
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	993	1,3	82,6
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5599	7,1	83,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	3191	4,0	89,2
Təhsil	1491	1,9	44,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	856	1,1	51,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	973	1,2	61,9
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	10326	13,1	63,1

Göründüyü kimi, 2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə ölkə üzrə müəssisələrin ümumi sayının 78,8 faizini kiçik müəssisələr təşkil etmiş və onların əsas hissəsi ticarət (31,3%), digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi (13,1%), tikinti (12,5%) və kənd təsərrüfatı (11,0%) sahələrində yaradılmışdır.

Kiçik müəssisə və təşkilatların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2016-cı il vəziyyətinə kiçik müəssisə və təşkilatların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMI	79037	100,0
Bakı	44442	56,2
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	5548	7,0
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	4833	6,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	3146	4,0
Lənkəran iqtisadi rayonu	4869	6,2
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	2113	2,7
Aran iqtisadi rayonu	10372	13,1
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	1359	1,7
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	246	0,3
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	1268	1,6
Naxçıvan iqtisadi rayonu	841	1,1

Kiçik müəssisələrin 56,2 faizi Bakıda, 13,1 faizi Aran, 7,0 faizi Abşeron, 6,2 faizi Lənkəran, 6,1 faizi Gəncə-Qazaxda, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda yaradılmışdır.

Fərdi sahibkarlar

2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün qeydiyyatdan keçmiş fərdi sahibkarların sayı 577 minə yaxınlaşmışdır.

Cədvəl 65

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə bölgüsü

Fəaliyyət növləri	01.01.2016-cı il vəziyyətinə fərdi sahibkarların sayı	Ümumi sayə görə, %-lə
CƏMİ	576906	100,0
o cümlədən:		
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	102942	17,8
Mədəncixarma sənayesi	676	0,1
Emal sənayesi	15711	2,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	58	0,0
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	224	0,0
Tikinti	4989	0,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	201151	34,9
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	72808	12,6
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	34432	6,0
İnformasiya və rabitə	6060	1,1
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1462	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	10998	1,9
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	11210	1,9
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	2557	0,5
Təhsil	3762	0,7
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	2446	0,4
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	7705	1,3
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	80413	13,9
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	17302	3,0

Hesabat dövründə hər beş fərdi sahibkardan dördü “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”, “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” və “Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı” sahələri üzrə qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəl 66

Fərdi sahibkarların sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2016-cı il vəziyyətinə sahibkarların sayı	Ümumi saya görə, %-lə
CƏMI	576906	100,0
Bakı	194795	33,7
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	28571	5,0
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	74229	12,9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	36780	6,4
Lənkəran iqtisadi rayonu	42906	7,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	32283	5,6
Aran iqtisadi rayonu	114129	19,8
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	14185	2,5
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	2431	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	16489	2,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	20108	3,5

Sahibkarlıqla məşğul olmaq niyyətində olan fərdi sahibkarların əsas hissəsi Bakıda (33,7%), Aran (19,8%), Gəncə-Qazax (12,9%) və Lənkəran (7,4%) iqtisadi rayonlarında qeydiyyata alınmışdır.

**İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə fərdi sahibkarların sayının
gender bölgüsü**

Fəaliyyət növləri	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	Say	%
CƏMI	463017	100,0	113889	100,0
o cümlədən:				
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	79749	17,2	23193	20,4
Mədənçıxarma sənayesi	641	0,1	35	0,0
Emal sənayesi	13478	2,9	2233	2,0
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizə	54	0,0	4	0,0
Su təchizə; tullantıların təmizlənməsi və emalı	203	0,0	21	0,0
Tikinti	4869	1,1	120	0,1
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	159825	34,5	41326	36,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	71861	15,5	947	0,8
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	29542	6,4	4890	4,3
İnformasiya və rabitə	5023	1,1	1037	0,9
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	1112	0,2	350	0,3
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	7796	1,7	3202	2,8
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	7498	1,6	3712	3,3
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	1810	0,4	747	0,7
Təhsil	1348	0,3	2414	2,1
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1626	0,4	820	0,7
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	6803	1,5	902	0,8
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	57019	12,3	23394	20,5
Ev təsərrüfatlarının fəaliyyəti; fərdi istehlak üçün ev təsərrüfatlarının istehsal etdiyi mal və xidmətlərə dair fəaliyyət	12760	2,8	4542	4,0

Sahibkarlıqla məşğul olan fərdi sahibkarların 80,3 faizini kişilər, 19,7 faizini isə qadınlar təşkil etmişdir.

Qadınlar “Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi” fəaliyyət növündə mövcud sahibkarların ümumi sayının 29,1

faizini, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq”da 22,5 faizini, “Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri” fəaliyyət sahəsində isə 20,6 faizini təşkil edir.

Cədvəl 68

**İqtisadi rayonlar üzrə fərdi sahibkarların sayının
gender bölgüsü**

	Kişilər		Qadınlar	
	say	%	Say	%
CƏMİ	463017	100,0	113889	100,0
Bakı	151154	32,6	43641	38,3
İqtisadi rayonlar:				
Abşeron iqtisadi rayonu	22752	4,9	5819	5,1
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	56820	12,3	17409	15,3
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	28982	6,3	7798	6,8
Lənkəran iqtisadi rayonu	36708	7,9	6198	5,4
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	25727	5,6	6556	5,8
Aran iqtisadi rayonu	95378	20,6	18751	16,5
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	12021	2,6	2164	1,9
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	1963	0,4	468	0,4
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	14445	3,1	2044	1,8
Naxçıvan iqtisadi rayonu	17067	3,7	3041	2,7

Sahibkar qadınların 38,3 faizi Bakıda, 16,5 faizi Aran, 15,3 faizi Gəncə-Qazax, qalanları isə digər iqtisadi rayonlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Fərdi sahibkarların cins tərkibinin regionlar üzrə say bölgüsündən aydın olur ki, Bakıda (22,4%), Gəncə-Qazax (23,5%) və Şəki-Zaqatala (21,2%) iqtisadi rayonlarında qadın sahibkarların payı ölkə üzrə orta göstəricidən yuxarıdır.

2016-cı il yanvarın 1-i vəziyyətinə Statistik Vahidlərin Dövlət Registrinə daxil edilmiş, torpaq payı almış ailələrin sayı 850 mini keçmişdir ki, bu da ölkədə torpaq payı alanların 98,0 faizini təşkil edir. Dövlət registrinə daxil edilmiş ailə təsərrüfatlarının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 69

Torpaq payı almış ailə təsərrüfatlarının sayının iqtisadi rayonlar üzrə bölgüsü

	01.01.2016-cı il vəziyyətinə ailə təsərrüfatlarının sayı	Ümumi saya görə %-lə
CƏMİ	850798	100,0
Bakı	0	0,0
İqtisadi rayonlar:		
Abşeron iqtisadi rayonu	7782	0,9
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu	170767	20,1
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu	101150	11,9
Lənkəran iqtisadi rayonu	124957	14,7
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu	80165	9,4
Aran iqtisadi rayonu	232195	27,3
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu	19919	2,3
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu	0	0,0
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu	42915	5,1
Naxçıvan iqtisadi rayonu	70948	8,3

Əhalinin gəlirləri

2015-ci ildə ölkə əhalisinin gəlirləri 2014-cü illə müqayisədə 5,7 faiz artaraq 41,7 milyard manata çatmışdır. Gəlirlərin əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi isə orta hesabla 4380,1 manat və ya ayda 365,0 manat təşkil edərək 4,5 faiz artmışdır.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 72,1 faizi son istehlak xərclərinə, 9,1 faizi vergilərin, sığorta və üzvlük haqlarının, 2,9 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmiş, 15,9 faizi isə yığıma yönəldilmişdir.

Əhalinin sərəncamda qalan gəlirləri 37,9 milyard manat təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövründəkindən 5,6 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 70

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2015-ci il	2014-cü ilə nisbətən nominal artım sürəti, faizlə *)
Əhalinin gəlirləri, mlyn. manat	41738,6	105,7
hər nəfərə, manat	4380,1	104,5
Sərəncamda qalan gəlirlər, mlyn. manat	37948,3	105,6
hər nəfərə, manat	3982,3	104,3

*) 2014-cü il üzrə göstəricilər yekun məlumatlar əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Əmək haqqı

2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı 2014-cü ilin müvafiq dövrünə nisbətən 4,5 faiz artaraq 462,0 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 2105,5 manat, qeyri-neft sektorunda 422,1 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əmək haqları 357,3 manat, özəl müəssisələrdə çalışan işçilərin əmək haqları isə 608,2 manat olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, informasiya və rabitə, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əmək haqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

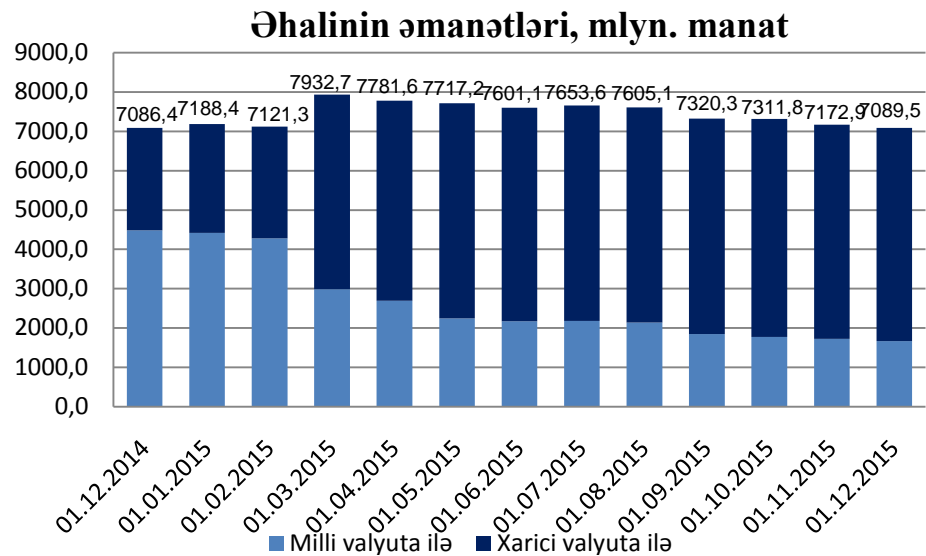
Əhalinin banklardakı əmanətləri noyabr ayı ərzində 83,4 milyon manat azalaraq 2015-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə milli valyuta ekvivalentində 7,1 milyard manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 71

Əhalinin əmanətləri

	2015-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	7089,5	100,0
o cümlədən:		
- milli valyutada	1669,0	37,2
- xarici valyutada	5420,5	208,1

Qrafik 38

2015-ci ilin dekabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətdə orta məzənnəsi 1,23 manata (ilin əvvəlindən 1,03 manata), 1 Avroya-1,34 manata (1,14), 100 Rus rubluna-1,76 manata (1,70) bərabər olmuşdur.

Demoqrafik vəziyyət

İlin əvvəlindən ölkə əhalisinin sayı 103,8 min nəfər və ya 1,1 faiz artaraq 2015-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə 9696,8 min nəfərə çatmışdır. Əhalinin bir kvadrat kilometrə düşən sayı 112 nəfərdir. Əhalinin 53,1 faizini şəhər, 46,9 faizini kənd sakinləri, 49,8 faizini kişilər, 50,2 faizini isə qadınlar təşkil edir. Hazırda hər 1000 kişiyə orta hesabla 1009 qadın düşür.

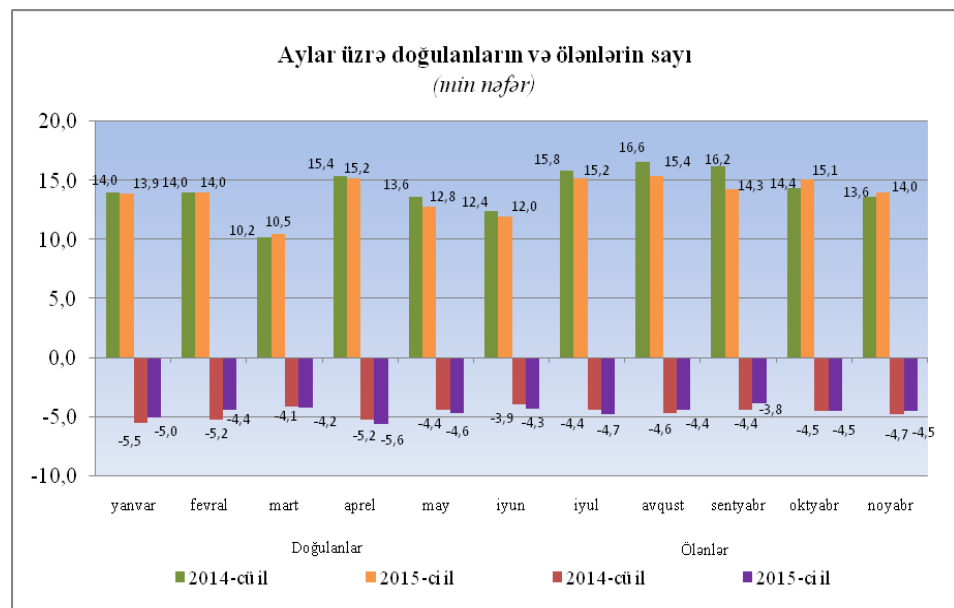
Cədvəl 72

Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Y a n v a r – n o y a b r					
	min			əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2015	2014	artım (+) azalma (-)	2015	2014	2015-ci il 2014-cü ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	102,4	105,3	-2,9	11,7	12,1	96,7
doğulanlar	152,4	156,2	-3,8	17,4	18,0	96,7
ölənlər	50,0	50,9	-0,9	5,7	5,9	96,6
Nikahlar	63,1	78,5	-15,4	7,2	9,1	79,1
Boşanmalar	11,7	11,0	+0,7	1,3	1,3	100,0

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

2015-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ölkədə Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 152,4 min doğulmuş körpə qeydə alınmış və bu göstərici əhalinin hər 1000 nəfərinə 17,4 təşkil etmişdir. Doğulan körpələrin 53,2 faizini oğlan, 46,8 faizini qız uşaqları təşkil edir. Doğulan körpələrdən 2774-ü əkiz, 78-i isə üçəmdir.

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 2015-ci ilin 11 ayı ərzində 50,0 min ölüm halı qeydə alınmışdır və 2014-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 5,9-dan 5,7-yə qədər azalmışdır.

Qeydiyyat şöbələri tərəfindən ölkədə 63,1 min nikah və 11,7 min boşanma halları qeydə alınmış, əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 7,2, boşanmaların sayı isə 1,3 təşkil etmişdir.

Cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində Dövlət Miqrasiya Xidmətinin və Daxili İşlər Nazirliyinin müvafiq qurumları tərəfindən Azərbaycana daimi yaşamaq üçün 2494 nəfər gələn və 1082 nəfər ölkədən gedən qeydə alınmışdır.

Sosial təminat

Əhalinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması bu sahədə həyata keçirilən siyasətin əsas istiqamətlərindən biridir.

2006-cı il yanvar ayının 1-dən tətbiq edilən sığorta-pensiya sistemi əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin ildə bir dəfədən az olmamaqla istehlak qiymətləri indeksi nəzərə alınmaqla indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur ki, bu da bazar iqtisadiyyatı mühitində vətəndaşların pensiya təminatı hüququnun etibarlı müdafiəsini təmin edir.

İlkin məlumatlara əsasən 2016-cı ilin əvvəlinə ölkədə pensiya-çıların sayı 1295,9 min nəfər olmaqla ölkə əhalisinin 13,5 faizini təşkil etmişdir. Təyin olunmuş aylıq pensiyaların orta məbləği 176,0 manata çataraq orta aylıq əmək haqqının 37,9 faizini təşkil etmişdir.

Cari ilin əvvəlinə 350,9 min nəfər sosial müavinət, 54,0 min nəfər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünü və 105,0 min ailənin 458,9 min nəfər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımını almışdır. 2015-ci il ərzində birdəfəlik müavinət alanların sayı isə 112,0 min nəfər olmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərkən həlak olan, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" 2014-ci il 11 avqust tarixli 244 nömrəli Fərmanına əsasən 2015-ci il yanvar ayının 1-dən Əfqanıstanda sovet qoşunlarının tərkibində beynəlmiləl borcunu yerinə yetirərkən həlak olmuş, itkin düşmüş və məhkəmə qaydasında ölmüş elan edilən hərbi qulluqçuların ailələri (valideynləri, dul arvadı) üçün ayda 200 manat müəyyən olunmaqla Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü təsis edilmişdir.

Səhiyyə

Ölkədə səhiyyə sistemində həyata keçirilən mühüm islahatlar nəticəsində dövlət büdcəsində səhiyyənin inkişafına ayrılan vəsaitin məbləği ilbəil artır, ölkədə yeni müasir müalicə ocaqları inşa edilir və yenidən qurulur.

2015-ci ildə əvvəlki illə müqayisədə səhiyyə üçün ayrılan büdcə vəsaiti 16,9 faiz artaraq 777,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 27 fevral tarixli 118 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq, ölkədə aparıcı texnologiyalarla, müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz olunmuş yeni tibb mərkəzlərinin yaradılması işi davam etdirilmişdir. Belə ki, 2015-ci il ərzində 4-ü Bakı şəhərində, 55-i isə regionlarda olmaqla 59 səhiyyə müəssisəsində təmir-tikinti işləri aparılmışdır.

Səhiyyənin prioritet sahələri olan ana və uşaqların sağlamlığı, şəkərli diabet, irsi qan xəstəlikləri, qan xidməti, xroniki böyrək çatışmazlığı, vərəm, yoluxucu xəstəliklərin immunoprofilaktikası üzrə həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində xəstələrə göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsi yüksəlmiş, bu xəstəliklər üzrə müayinələrin həcmi artırılmışdır.

Ana və uşaqların sağlamlığının qorunması sahəsində qəbul olunmuş dövlət proqramları uşaqlar arasında xəstələnmə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölümün səviyyəsinin azaldılmasına, perinatal yardım islahatlarının davam etdirilməsinə, gənclərə göstərilən reproduktiv sağlamlıq və ailə planlaşdırılması xidmətlərinin yaxşılaşdırılmasına yönəldilmişdir.

İlkin məlumatlara əsasən 2016-cı ilin əvvəlinə ölkədə 33,1 min həkim və 56,3 min orta tibb işçisinin çalışdığı 573 xəstəxana və 1753 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi fəaliyyət göstərir və əhalinin hər 10 min nəfərinə orta hesabla 35 həkim və 59 orta tibb işçisi düşür.

2015-ci ildə qeydə alınmış xəstəliklər arasında tənəffüs, əsəb sistemi və hissiyyat orqanlarının, həzm orqanlarının, qan dövranı sisteminin xəstəlikləri, eləcə də yoluxucu və parazitar xəstəliklər üstünlük təşkil etmişdir.

Səhiyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən, 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2014-cü ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ölkədə epidemik parotit ilə (44,4 faiz), hepatit A virusu ilə (42,8 faiz), qoturluq ilə (35,0 faiz), quduzluq ilə (33,3 faiz), skarlatina ilə (31,7 faiz), qarayara ilə (20,0 faiz) xəstələnmə halları azalmışdır.

Kəskin poliomielit, tulyaremiya, məxmərək, anadangəlmə məxmərək sindromu, difteriya, yenidə doğulmuşlarda tetanus, qızılca, göyöskürək və malyariya xəstəlikləri qeydə alınmamışdır.

Bununla yanaşı pedikulyoz, bakterial dizenteriya, sifilis, insanın immün çatışmazlığı virusu ilə xəstələnenlərin sayı bir qədər artmışdır.

Ətraf mühit

Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində ölkədə su ehtiyatlarının çirklənməsinin qarşısının alınması, biomüxtəlifliyin qorunması, yaşıllıqların artırılması, atmosfer havasının mühafizəsi, torpaqların degradasiyasının qarşısının alınması, bərk sənaye və məişət tullantılarının, o cümlədən, təhlükəli tullantıların idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm işlər aparılır.

2016-cı ilin əvvəlinə flora və faunanın qorunub saxlanması və təkrar istehsalı üçün ölkədə ümumi sahəsi 209,1 min hektar olan 11 dövlət təbiət qoruğu, sahəsi 322,3 min hektar olan 9 milli park və sahəsi 361,2 min hektar olan 24 dövlət təbiət yasaqlığı mövcuddur. Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri ölkə ərazisinin 10,3 faizini təşkil edir.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin monitoring xidmətləri tərəfindən 2015-ci ildə 1496 müəssisədə müvafiq müayinələr aparılmış və nəticədə su hövzələrin və atmosfer havasının çirkləndirilməsi üzrə tədqiq olunmuş hər üç müəssisədən birində, torpaq ehtiyatlarının çirkləndirilməsi üzrə isə muayinəyə cəlb olunmuş hər iki müəssisədən birində atılan tullantıların icazə verilən həddən artıq olması qeydə alınmışdır.

Təbiəti mühafizə qanunvericiliyinin pozulmasına görə 2015-ci ildə inzibati məsuliyyətə cəlb olunmuş 579 nəfər vəzifəli şəxs və vətəndaşdan 727,2 min manat məbləğində cərimə tutulmuşdur.

Təhsil

Azərbaycan Respublikasında təhsil sistemi milli, mənəvi ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanaraq və Boloniya prosesində yaxından iştirak etməklə ümumdünya təhsil sisteminə integrasiya yolu ilə inkişaf etməkdədir.

Aparılan uğurlu islahatlar nəticəsində əhalinin təhsil səviyyəsi ilbəil artır və bu gün 15 və yuxarı yaşlı əhalinin hər 1000 nəfərindən 971-i ali, orta ixtisas və orta təhsilə malikdir.

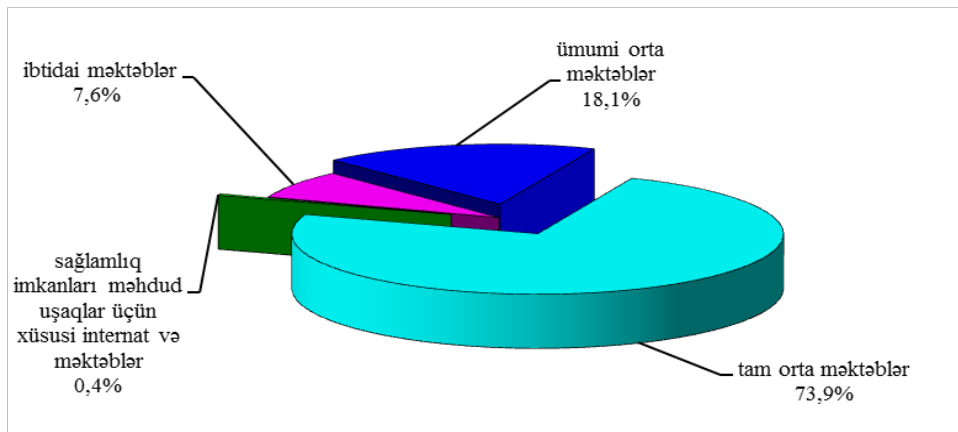
İlkin məlumatlara əsasən, 2016-cı il yanvar ayının 1-i vəziyyətinə ölkədə fəaliyyət göstərən 1650 dövlət və 56 qeyri-dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 116 min uşaq və ya 1-5 yaşlı uşaqların 14,2 faizi tərbiyə alır.

2015/2016-cı tədris ilinin əvvəlinə ölkənin 4439 dövlət və 23 qeyri-dövlət ümumi təhsil müəssisələrində 1,4 milyon şagird təhsil almışdır. Bundan əlavə, sağlamlıq imkanları məhdud olan 6,0 min uşağın təhsil aldığı 16 xüsusi məktəb və ya ümumi təhsil müəssisələrində təşkil edilmiş xüsusi siniflər fəaliyyət göstərmişdir.

Son illər ikinci və üçüncü növbələrdə təhsil alan şagirdlərin xüsusi çəkisinin azalması müşahidə olunur. Belə ki, 2014-cü ildə ümumi təhsil müəssisələrində bu göstərici 14,9 faiz olmuş, 2015-ci ildə isə 14,4 faizə düşmüşdür.

Qrafik 40

2015/2016-cı tədris ilinin əvvəlinə əyani ümumi təhsil müəssisələri

2015/2016-cı tədris ilinin əvvəlinə şagirdlərinin sayı 57,9 min nəfərdən artıq olan 99 dövlət liseyi və gimnaziyası fəaliyyət göstərmişdir.

Dövlət müəssisələrinin ümumi sayında məcburi köçkün uşaqlar üçün 602 əyani ümumi təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir və burada 84,1 min nəfər şagird təhsil alır.

2015-ci ildə əyani ümumi təhsil müəssisələrini bitirən 87,81 min nəfər məzundan 87,46 min nəfəri və ya 99,6 faizi tam orta təhsil haqqında attestat almışdır.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən 2015-ci ilin sentyabr ayında dövlət əyani ümumi təhsil müəssisələrində keçirilmiş statistik müayinənin nəticələrinə görə, məktəblərin 93,9 faizi, o cümlədən şəhər yerlərində 99,1 faizi, kənd yerlərində isə 92,1 faizi kompyuterlə təmin olunmuşdur.

Əvvəlki illə müqayisədə kompyuterlərin sayı 5,3 min ədəd və ya 9,2 faiz artaraq, 63,3 minə çatmışdır. 2006-cı ildə orta hesabla 101 şagirdə bir kompyuter düşdüyü halda hazırda hər 21 şagirdə bir kompyuter düşür.

Cari tədris ilinin əvvəlinə ümumtəhsil məktəblərinin 48,7 faizinin (şəhər yerləri üzrə 84,2, kənd yerləri üzrə isə 36,1 faizinin), kompyuterlə təchiz edilmiş məktəblərin isə 51,8 faizinin (şəhər yerləri üzrə 84,9, kənd yerləri üzrə isə 39,2 faizinin) internetə çıxışı vardır. Ümumtəhsil məktəblərinin 22,2 faizinin (şəhər yerləri üzrə 51,6, kənd yerləri üzrə isə 11,8 faizinin), internetə çıxışı olan məktəblərin isə 45,6 faizinin (şəhər yerləri üzrə 61,3, kənd yerləri üzrə isə 32,8 faizinin) elektron poçt ünvanı mövcuddur.

Müayinə ilə əhatə olunmuş məktəblərin rəhbərlərinin məlumatlarına görə, cari tədris ilinin əvvəlinə bütün sinif otaqlarında istilik sistemi mövcuddur və onların 4,6 faizi mərkəzləşdirilmiş istilik sisteminə qoşulmuş, qalanları isə fərdi istilik sistemi ilə qızdırılır. Şəhər yerləri üzrə təhsil müəssisələrinin 82,9 faizi, kənd yerlərində isə 99,8 faizi fərdi istilik sisteminə malikdir. Fərdi istilik sisteminə malik təhsil müəssisələrinin qızdırılması üçün şəhər məktəblərinin 60,1 faizində qazdan, 11,7 faizində elektrikdən, 11,5 faizində maye

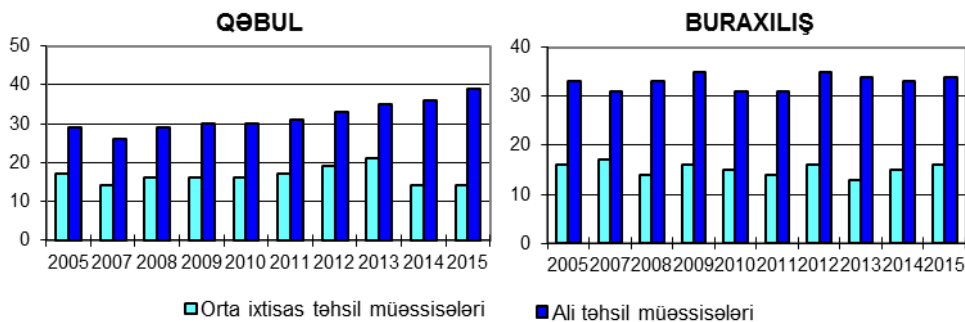
yanacaqdan və 10,9 faizində bərk yanacaqdan istifadə edilir. Bu məktəblərin 5,8 faizində isə fərdi kombi sistemi quraşdırılıb. Kənd məktəblərinin 48,0 faizi bərk yanacaqdan, 29,0 faizi maye yanacaqdan, 16,0 faizi qazdan və 4,1 faizi elektrikdən istifadə edilməklə qızdırılır. Kənd yerlərində fərdi kombi sisteminə malik məktəblərin sayı fərdi qaydada qızdırılan kənd məktəblərinin 2,9 faizini təşkil edir.

2015/2016-cı tədris ilinin əvvəlinə ölkədə fəaliyyət göstərən 61 orta ixtisas təhsil müəssisəsində 56427 tələbə təhsil almış, onların üçdə iki hissəsini qadınlar təşkil etmişdir.

Azərbaycanda bakalavr və magistrlərin hazırlanmasını həyata keçirən 41 dövlət və 13 qeyri-dövlət ali təhsil müəssisəsində təhsil alanların sayı 161234 nəfər olmuşdur ki, onların da 48,8 faizini qadınlar təşkil edir. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa edilmiş 2015-ci il 6 oktyabr tarixli dəyişikliyə müvafiq olaraq 7 elmi təşkilatda magistraturaya tələbə qəbulu həyata keçirilmişdir.

Qrafik 41

Dövlət və qeyri-dövlət ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrində tələbə qəbulu və buraxılışı, min nəfər

2015-ci ildə ölkənin ali təhsil müəssisələrinə 33,6 min nəfər tələbə qəbul olunmuş və qəbul geniş profilli ixtisas siyahısına uyğun olaraq həyata keçirilmişdir. Boloniya Deklarasiyasının tələblərinə tam cavab verən bu yeni siyahının təsdiq olunması Azərbaycan ali təhsil sisteminin Avropa təhsil

sisteminə integrasiyası yolunda atılan mühüm addımlardan biridir.

Bakalavriata qəbul olunan tələbələrin ümumi sayında ödənişli əsaslarla təhsilə qəbul olunanların xüsusi çəkisi 60,4 faiz olmuşdur ki, onların da 86,5 faizi dövlət ali təhsil müəssisələrinin payına düşür.

Hazırda dövlət ali təhsil müəssisələrinin əyani şöbələrində oxuyan tələbələrin 37,4 faizi təqaüd alır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin tələbələrinə və şagirdlərinə verilən təqaüdlərin artırılması haqqında” 2013-cü il 30 avqust tarixli 3108 nömrəli Sərəncamına əsasən 2013-cü il sentyabrın 1-dən ali təhsil müəssisələrində adlı təqaüd alan tələbələrə 120 manat, magistr səviyyəsi üzrə əla qiymətlərlə oxuyan tələbələrə 105 manat, əla və yaxşı qiymətlərlə oxuyanlara 85 manat, yaxşı və kafi qiymətlərlə oxuyanlara 55 manat, bakalavr səviyyəsi üzrə isə müvafiq olaraq 95, 80, 50 manat müəyyən edilmişdir.

Ölkənin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan vətəndaşları ilə birgə 60 xarici ölkənin 3932 nəfər vətəndaşı da təhsil alır. Əcnəbi tələbələrin sırasında Türkiyə, İran, Rusiya, Gürcüstan, Türkmənistan, İraq və Çin Xalq Respublikası vətəndaşları üstünlük təşkil edirlər.

2015/2016-cı tədris ilinin əvvəlinə xarici ölkələrdə dövlət xətti ilə təhsil alan tələbələrin sayı 2998 nəfər təşkil etmişdir. Xaricdə təhsil alan gənclərin 64,2 faizi Bakı, 35,8 faizi isə Azərbaycanın müxtəlif regionlarında yerləşən məktəblərin məzunlarıdır. Tələbələrin əksəriyyəti Türkiyə, Birləşmiş Krallıq, Almaniya, Rusiya və Kanadanın ali təhsil müəssisələrində təhsil alır.

Elm

Ölkədə elmin inkişafına dövlət tərəfindən xüsusi diqqət və dəstək göstərilir və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 4 may tarixli, 255 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycanda 2009-2015-ci illərdə elmin inkişafı üzrə Milli Strategiya” uğurla həyata keçirilmişdir.

İlkin məlumatlara əsasən, 2016-cı ilin əvvəlinə ölkədə müxtəlif elmi-texniki xidmətləri həyata keçirən 145 elmi təşkilat və müəssisə fəaliyyət göstərmişdir. Bu elm ocaqlarında elmi-tədqiqat və işləmələrlə 23 mindən artıq mütəxəssis məşğul olur, onların da 70 faizi tədqiqatçılardır. Mütəxəssislərin hər üç nəfərindən birinin elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsi vardır.

Bundan əlavə, elmi-tədqiqat bölmələrində ştatda olmayan və ali təhsil müəssisələrində çalışan 10 min nəfər elmi pedaqoji işçi elmi-tədqiqat bölmələrində tədqiqat və işləmələri yerinə yetirirlər. Onların da yarıdan çoxu elmlər doktoru və ya fəlsəfə doktoru alimlik dərəcəsinə malikdirlər.

Hazırda Milli Elmlər Akademiyasının 66 həqiqi və 114 müxbir üzvü vardır.

Mədəniyyət

Azərbaycan digər sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyətin inkişafı sahəsində də uğurlu addımlar atır və milli mədəniyyətin inkişafı dövlət siyasətinin prioritet məsələlərindən biri hesab edilir.

Son illər ölkədə mədəniyyət sahəsinin inkişafı ilə əlaqədar bir sıra əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilmiş, milli mədəniyyətimizin dünyada tanınması, ölkəmizin dünyanın mədəniyyət məkanına uğurla integrasiya olunması, milli mədəni irsimizin, dəyər və sərvətlərimizin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm nəticələrə nail olunmuşdur.

Dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri də mövcud mədəniyyət ocaqlarının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, yeni mədəniyyət obyektlərinin tikintisi, tarixi-mədəni, ədəbi-bədii və elmi-fəlsəfi irsin qorunub saxlanmasıdır. 2015-ci il dekabr ayının 30-da Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Bakinin Zirə qəsəbəsində Mədəniyyət Mərkəzinin və eko-parkın açılışı buna bariz nümunədir. Xüsusi layihə əsasında tikilmiş Mədəniyyət Mərkəzində Xalça Muzeyi, 3D kinozal və elektron kitabxana fəaliyyət göstərir.

İlkin məlumatlara əsasən bu gün Azərbaycanda 33 milyon kitabxana fondu olan 3291 kütləvi kitabxana, 2729 klub müəssisəsi, 233 muzey, 28 peşəkar teatr və 347 mədəniyyət və istirahət parkı əhaliyə xidmət göstərir.

2015-ci ildə muzeylərə gələnlərin sayı 2,5 milyon nəfər, teatrlara gələnlərin sayı isə 0,7 milyon nəfər olmuşdur. Teatrlarda repertuar müntəzəm olaraq təzələnir və tamaşalar azərbaycan dili ilə yanaşı, rus və ləzgi dillərində də göstərilir.

Hazırda Azərbaycanda dövlət əhəmiyyətli tarix, mədəniyyət, memarlıq, bədii və etnoqrafiya qoruqlarının sayı 28-ə çatmışdır.

İdman

2015-ci il Azərbaycan idmanı üçün uğurlu olmuşdur. Belə ki, müxtəlif beynəlxalq yarışlarda qazanılmış 823 medalın 321-i qızıl, 222-i gümüş, 280-i isə bürünc əyarlıdır. Olimpiya idman növləri üzrə qazanılan medalların sayı 297-dir.

2015-ci ilin iyununda Avropa tarixində ilk dəfə keçirilən Avropa oyunlarına 17 gün ərzində Azərbaycan ev sahibliyi etmişdir. Bu möhtəşəm yarış bir çox innovativ idman növünü özündə cəmləşdirmişdir. Yarışda 50 ölkəni təmsil edən 6 mindən çox idmançı mübarizə aparmışdır.

«Bakı 2015» Avropa Oyunları 18 idman obyektində keçirilmişdir. Onlardan 12-si daimi idman obyektləridir. Bakı Olimpiya Stadionu, BMX Veloparkı, Bakı Su İdmanı Sarayı, Avropa Oyunları Parkı və Bakı Atıcılıq Mərkəzi yeni inşa edilmişdir.

İyunun 12-dən 28-dək davam edən «Bakı 2015» Avropa Oyunlarında Azərbaycan milli komandası böyük uğurlara imza atmışdır. Belə ki, Azərbaycan idmançıları 21-i qızıl, 15-i gümüş, 20-si bürünc olmaqla 56 medal qazanaraq ümumilikdə 2-ci yeri tutmuşdur.

Avropa oyunlarının Bakıda keçirilməsi ölkəmizdə bədən tərbiyəsi və idman sahəsində həyata keçirilən dövlət siyasətinin gücləndirilməsini təsdiq etməklə Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun daha da artmasına, dünya idman aləmində önəmli yer tutmasına şərait yaratmışdır.

Müstəqillik dövründə ölkənin şəhər və rayonlarında 39 Olimpiya İdman Kompleksi tikilib istifadəyə verilmişdir. Abşeron, Ağcabədi, Neftçala, Goranboy, Tərtər, Yevlax, Yardımlı rayonlarında Bakı şəhərinin Xəzər rayonunda İdman Komplekslərinin tikintisi və Lənkəran rayonunun Olimpiya İdman Kompleksinin yenidən qurulması işləri davam etdirilir.

İlkin məlumatlara görə 2016-cı ilin əvvəlinə ölkədə idman qurğularının sayı 10,8 minə çatmışdır. İdmanla məşğul olanların sayı isə müntəzəm olaraq artmaqdadır. Əhali arasında futbol, voleybol, şahmat, yüngül atletika, dama, basketbol, sərbəst güləş,

cüdo və stolüstü tennis kimi idman növlərinə daha çox maraq göstərilir.

Dünya üzrə ən nüfuzlu avtomobil idman yarışlarından hesab edilən “Formula-1” 2016-cı ildə mərhələlər üzrə 21 ölkədə keçiriləcəkdir. Yarışların 8-ci mərhələsi - Avropa Qran Prisi 17-19 iyun 2016-cı il tarixlərində Bakı şəhərində baş tutacaqdır. Bakıda keçiriləcək bu yarış şəhərin küçələrində təşkil ediləcəyindən onun gözəlliyini, əzəmətini, şəhər memarlığının tarixi incilərinin və müasirliyinin vəhdətini bütün dünyaya nümayiş etdirəcək, ölkə paytaxtının imicini daha da yüksəklərə qaldıracaqdır.

Bununla yanaşı, 2016-cı ildə Ümumdünya Şahmat Olimpiadası da Bakıda keçiriləcəkdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov